ПРИМЕРАК 1 ДИНАР

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА

ДАН

НОВИ САД, уторак, 9 јула 1935

ГОДИНА I — БРОЈ 36
Излази свакодневно сем понедеоника

Уредништво и администрација: Булевар Краљице Марије бр. 9. Телефон: 21-05, 21-06. — Чековни рачун код Поштанске штедионице у Београду број 58-460. — Поштански фах број 178.

МЕСЕЧНА ПРЕТПЛАТА: 20 дин. за земљу, 50 за иностранство

Велики збор опозиције у Сомбору

Г. др. Драгољуб Јовановић о раду Удружене опозиције

Изјава г. др. Драгољуба Јовановића дописнику Дана

Сомбор, 8 јула. — Истакнути вођа Удружене опозиције г. др. Драгољуб Јовановић одржао је јуче у Сомбору свој 33 збор после петомајских избора, на коме је упознао своје пријатеље са политичком ситуацијом и приликама, које су претходиле стварању Удружене опозиције.

Збор је одржан пре подне у 9 сати у гостиони код „Ратара" у присуству већег броја народа како из Сомбора, тако исто и из околине. Збор је отворио г. др. Емилијан Григоријевић, који је одмах дао реч г. др. Драгољубу Јовановићу, чији је говор трајао пуна два часа.

Говор г. др. Драгољуба Јовановића

Г. др. Јовановић у почетку свога говора осврнуо се на политичке прилике од ослобођења, па све до данас и изнео многобројне мане разних влада, које су стајале на кормилу државе.

Говорећи о петомајским изборима г. др. Јовановић напада начин агитације носиоца земаљске листе г. Јевтића, који је опозицију називао групом издајника и антидржавних елемената. Г. др. Јовановић је, затим рекао: „Што за време изборне борбе није дошло до крви, то није заслуга владе г. Јевтића, већ једино др. Мачека, који је за читаво време изговарао само две три речи: мир и стрпљење. Да он није умиривао своје прогоњене присталице, земљом би протекла крв, што ми никако нисмо хтели и нећемо никада ни дозволити". Опозиција је била спокојна, она је имала у себе веру и наду, јер јој је нешто било обећано а то је, да ће на изборима моћи свако да се определи онако како нађе за најбоље.

„Јевтићеви људи су говорили како смо ми издајице, али смо ми све то подносили са стрпљењем, јер смо знали да радимо за добро државе и народа".

У даљем току свога говора г. др. Јовановић цитира нека писма г. др. Мачека, која је изменио с њим и са г. Давидовићем, а у којима нарочито подвлачи, да је он увек спреман на сарадњу са Србима у границама ове државе. Ова писма су донели сви већи инострани листови, док је њихову публикацију код нас забранио г. Јевтић само због тога, што је у њима било речи „у границама ове државе", што г. Јевтићу није ишло у рачун, јер је Мачека оптуживао као издајника земље. Да су та писма публикована, онда би се видело, да г. Мачек није издајник, већ да је он добар Југословен, што у ствари и јесте.

После избора г. Јевтићеви људи су напали Мачека што неће у Београд. Г. Мачек није рекао да неће долазити у Београд, а што није дошао то је само због тога, што он не чини оно што је некоме кад ћеф, већ је дошао онда, када је видео да је дошло време за његов пут у престоницу.

Говорник се поново враћа на изборну борбу и износи терор, који је вршен над присталицама опозиције и између осталога каже: „Нема данас места у Србији, где не постоји кафана „Јанка пуста". Јевтићеви људи су тако крстили сваку кафану, у којој смо се састајали. Тврдили су да је рад Удружене опозиције продужење започетог посла у Марсељу.

Опозиција се удружила не да руши, већ да ствара и то да ствара задовољан народ и јаку државу. Циљ њених претставника да следе велике сељачке вође, као што су били пок. Стамболијски и пок. Стјепан Радић, и да створе велики сељачки савез у Подунављу.

Где су присталице г. Јевтића

Г. Јевтић је на изборима од 5 маја добио огромну већину, али је данас остао без те своје „чврсте" војске. Чим је сишао са власти, њега су напустили они, који су се кандидовали на његовој земаљској листи само због тога, што је он данас мали човек и што нема власти. Из овога се најбоље види, колики је ослонац г. Јевтић имао у народу. На његовој листи изабрани су људи, који су му некада били противници, као што је случај и са г. Војом Јањићем.

Свој говор г. др. Јовановић завршио је речима, да се опозиција удружила да спасава народ и државу, и да ће све учинити, да постигне свој постављени задатак.

Изјава г. др. Драгољуба Јовановића Дану

Ваш дописник обратио се г. др. Драгољубу Јовановићу с молбом да му за „Дан" да специјалну изјаву о политичкој ситуацији и о гледишту Удружене опозиције на њу. Г. др. Јовановић рекао нам је ово:

„Иако врло оптимистички гледам на развој наших прилика, ипак морам истаћи, да осећам у њима извесну трагику. Пре 15—16 година покојни Стјепан Радић покушао је да дође у додир са једном српском странком или макар са једном групом политичара међу Србима, али у том није успео. Он је 1927 створио Сељачко-демократску коалицију са самосталним демократима, али ни тада није нашао одзива код србијанских политичара. Трагично убиство у Народној скупштини пробудило је јаз, а њега није затрпала ни промена од 6 јануара 1929. Трагика о којој говорим јесте у томе, да ни данас наследник пок. Радића г. Мачек не може на српској страни наћи једну политичку снагу, која би одговарала снази на хрватској страни, коју он држи у својим рукама. Он је у више махова, нарочито од 1930 до данас показао много добре воље, да на српској страни, сагледа себи одговарајућу снагу. У томе смислу он је редовно истицао, да признаје монархију и јединствену војску, и да ће увек разговарати, преговарати и „закључити" са одговорним факторима у Београду.

„Са друге стране г. Мачек није никада тајио своју дубоку симпатију према сељачком покрету међу Србима и своју жељу, да тај покрет порасте до снаге, која би одговарала снази хрватског сељачког покрета.

— Прва прилика, коа се др. Мачеку указала, да ступи у непосредан однос са факторима горе и са пријатељима доле, можда није дала дефинитиван резултат, али је она несумњиво доказала његову добру вољу и готовост да ствар сврши.

— Мени лично познато је још од јуна 1930 да би г. др. Мачек по његовим властитим речима правио „не само споразум, већ и братство, јединство, једну нацију ако хоћете, са српским сељачким народом, организованим у сељачку странку, као што је Х. с. с." Од тога тренутка мени је било јасно шта треба радити, шта нарочито ми Срби треба да радимо: да створимо на нашој страни политичку снагу, са којом ће опуномоћени и одговорни вођ и шеф у Загребу моћи да води дефинитиван, и за државу и народ спасоносан разговор. Све док ми не покажемо такву снагу, ја одиста немам храбрости да ма шта више тражим од г. др. Мачека и његове организације. Знамо шта они хоће, знамо и с ким хоће; на нама је да створимо могућност за остварење те њихове добре воље.

—Сав мој рад од септембра 1924, када сам први пут срео пок. Стјепана Радића, и од јуна 1930 године, када сам имао први дужи разговор са г. др. Мачеком, имао сам једну мисао и један циљ: стварање на нашој страни једног моћног сељачког, или сељачко-радничког покрета, са којим би г. др. Мачек могао да образује јединствену Сељачку народну странку за целу Југославију, и да тако оствари план покојног Стјепана Радића из 1927 године.

О ВЛАДИ Г. ДР. СТОЈАДИНОВИЋА

На наше питање, какво је његово мишљење о новој влади г. др. Стојадиновића, г. др. Јовановић је рекао:

—Влада г. Стојадиновића има ту добру страну што се не претставља као нешто дефинитивно и одређено за дужи број година. Она има чисто прелазни карактер, нарочито као прва влада, којој је Краљевско Намештиство поверило власт по својим интенцијама. Осим г. др. Стојадиновића и генерала г. Петра Живковића не видим ни једно лице у влади, које би било одређено за дужи период.

ЗА ЗБЛИЖЕЊЕ СА СОВЈЕТСКОМ УНИЈОМ

Исто тако широке народне масе очекују један снажан потез у спољној политици, потез у смислу зближења са Совјетском унијом. Ово није било тешко учинити с обзиром на француско - совјетско пријатељство, које нама може само да годи. Одиста није никад била повољнија ситуација за обнову односа са Русијом, него у тренутку, када се Французи, наши најбољи пријатељи после Руса, налазе с њима у тако тесним везама.

— Најзад могло се очекивати, да ће влада г. Стојадиновића, макар у скромном облику показати разумевање за једно ново државно уређење, које је на последњим изборима добило јасан пристанак, од огромне већине нашег народа.

— Својим нејасним или негативним ставом у најважнијим питањима економске, спољне и унутарње политике, влада г. Стојадиновића најбоље показује да је само претрпана комбинацијама, — завршио је г. др. Драгољуб Јовановић.

Б. М.

Како се у круговима војвођанске опозиције гледа на нову ситуацију

Изјава г. др. Жарка Јакшића Дану

Петровград, 8 јула. — Познати јавни радник и истакнути опозиционар г. др. Жарко Јакшић, адвокат из Петровграда, бивши народни посланик и бивши начелник Министарства унутрашњих дела, примио је данас Вашег дописника те му за „Дан“ дао следећу изјаву о политичкој ситуацији:

„Гладни смо слободе. Жедни смо ваздуха. Тешко дишемо. Сваки ко отвори вентил тамнице у којој се већ годинама гушимо, ко донесе поштену, нефалсификовану демократију и пуне грађанске слободе, ко прибави поштовање законима и загарантује правни поредак, ко обустави пашовање општинских бележника, среских начелника, шефова полиције и других малих краљева, ко очисти администрацију и уопште наш загађени јавни живот од силеција, белосветских пљачкаша, цензора родољубља, спасилаца државе и шпијона ко нас престане понижавати, прогањати, затварати, пљачкати и врећати, — може рачунати на признање ових крајева. Потенцовано и нарочито важи ово за онога, ко се у првом реду успешно забави општим а затим и специјалним економским проблемима Војводине. Хоће ли то г. др. Стојадиновић хтети или још више: ако хоће, да ли ће му дати да може, — идемо да видимо. Почетак је добар. Неко олакшање је наступило. Г. др. Стојадиновић има репутацију паметног, окретног, компромисног господина. Пружила му се прилика да одигра лепу, скоро историјску улогу у нашем јавном животу, да приближи људе једно другом. Од њега зависи да ли ће успети или ће се за вечито сахранити, као његови непосредни претходници. У интересу државе и њега лично, ми желимо да остане посибилан и за будуће. Улога није лака. Сметње нису мале. Немојмо се заваравати. Односи су затровани на све стране и сувише. Половне мере не помажу. Без пуне демократије нема живота. Успех зависи у многоме од сарадника.

„Сложене проблеме Војводине (економска, мањинска и друга питања) могу успешно решавати они, који их познају. То су домородци. О нама се већ 15 година регуларно решава без нас. Управљају нама често против нас. Вршљају по Војводини на високим положајима људи који је не познају и не воле, који је раније чак ни видели нису. Разумљиво је да се осећамо грађанима другог реда и да незадовољство из дана у дан јача. И мало дете у Војводини зна, да су се нашим новцем градили и граде путеви, школе и разни објекти по другим деловима државе а да истовремено ми имамо најгори саобраћај, најлошије путеве, очајно запуштене школске зграде и несразмерно најтежа пореска оптерећења. Досад смо стално и само давали.

Ако г. др. Стојадиновић буде могао о горњем повести озбиљно рачуна, ако има у виду да без слободе нема благостања, да је право народа јаче од силе, да је свака сила за времена, да држава није само зато, да се музе, ако буде на чисто са фактом, да је Војводина, дајући све другоме, сама ослабила и да дизати Војводину значи дизати државу, да је болесно стање када је у држави само малом кругу људи добро а свима осталима зло, да војвођанско питање постоји исто као и хрватско, да ни један син ове земље није на одмет, — онда би се могли надати бољим временима. Па ако г. др. Стојадиновић увиди, например, још и то, да се заштита земљорадника може спроводити за целу државу једнообразно, него према специјалним приликама у појединим покрајинама, јер је и положај земљорадника по разним крајевима државе разнолик и ако зна, да баш земљорадници Војводине не сматрају данашњу заштиту за сходну, јер без кредита нема живота, — па ако и у том питању хитно и добро поступи, захвалност неће изостати.

Тешко је чекати, јер је већ дуго. Г. др. Стојадиновић је још млад човек. Његови кораци би имали бити одлучнији и бржи. Као ваздуха и чистоте, слободе није сувише никад. Не треба се бојати да ће нашкодити, ако би је добијали у већим дозама и чешћим ратама. И једаред за свагда: ову државу не треба чувати од нас. Војводина одлучно хоће ову државу. Али исто тако одлучно неће ово и овако државно уређење. Не дамо се газити. Ни од кога и никад. На нашој груди ми ћемо господарити. Са нашим цепом ми ћемо располагати. Не треба се заваравати: овако мисли и осећа родољубива Војводина листом.

Од доброг смо далеко. Нека се покуша остварити бар сношљиво. За први мах је доста и то. Народ почиње да се нада. Рискантно би било, ако овом приликом поново буде преварен — завршио је г. др. Јакшић.

Поново ће се организовати посланички клуб Југословенске националне странке

Београд, 8 јула. — **Истакнути прваци Југословенске националне странке гг. др. Коста Кумануди, Коста Тимотијевић живо раде на формирању клуба посланика Југословенске националне странке. Ово би био четврти клуб, који ће се организовати у Народној скупштини, пошто ће се поред клуба владине већине организовати несумњиво и клубови пристаница г. Јевтића и земљорадничке групе народних посланика које предводи г. Воја Лазић. Према свим изгледима клуб г. Јевтића биће одвојен од земљорадничког клуба. Гг. др. Кумануди и Коста Тимотијевић мисле да би клуб посланика Југословенске националне странке могао да окупи и 40 посланика.**

Главни земаљски савез занатских удружења тражи од Министра трговине и индустрије г. Врбанића, да дозволи оснивање посебне занатске коморе у Новом Саду

Београд, 8 јула. — Управа Главног земаљског савеза занатлиских удружења, саобразно резолуцији донетој на 14-годишњем конгресу, поднела је Министру трговине и индустрије г. др. Врбанићу претставку у којој се моли: 1. да се предузму све потребне мере ради заштите занатлија од нелојалне утакмице; 2. да се предузму исто тако све потребне мере за сузбијање бесправног рада; 3. да се предузму мере за раздужење занатлија на бази отплатног система, с једне стране, и с друге стране, што би се занатлије изузеле од одредаба Закона о заштити земљорадника; 4. да се ограничи број ученика које може имати један мајстор. Овај број имао би се одређивати према броју помоћника, а саообразно прописима Закона о радњама и 5. да се у Новом Саду оснује посебна занатска комора пошто су занатлије са територије Трговачко-индустриске и занатлиске коморе у Новом Саду испуниле све законске прописе у том погледу.

Г. Милан Стојановић код др. Стојадиновића

Београд, 8 јула. — Претседник Краљевске владе г. др. Милан Стојадиновић примио је претседника Управе Главног земаљског савеза занатлиских удружења г. Милана Стојановића, који му је предао претставку савезне управе, у којој су изложене све потребе нашег занатског живља, као и становиште управе на опште привредне и социјалне проблеме.

У претставци су изложили потребе нашег занатлијства који се, по мишљењу савезне управе, требају спровести како би се спречило слабљење занатлија.

—о—

Владин клуб имаће преко 200 посланика

Београд, 8 јула. — **У Народној скупштини владала је данас велика живост пред сутрашњу скупштинску седницу, на којој ће се, као што је познато, изабрати четири скупштинска одбора: административни, финансиски, имунитетни и одбор за молбе и жалбе.**

У скупштинским круговима постоји уверење да ће клуб владиних посланика, чијем се организовању приступило још у суботу, имати преко 200 посланика. Досада већ преко 200 народних посланика дали су своје потписе да ће помагати владу г. др. Стојадиновића уколико буде радила у духу њене декларације и да ће гласати за листе скупштинских одбора које она буде предложила.

—о—

Састанак присталица г. Јевтића

Београд, 8 јула. — **Данас после подне у пет часова одржаће се састанак народних посланика присталица бившег претседника владе г. Богољуба Јевтића на коме ће се одредити кандидатске листе за избор скупштинских одбора, који ће се одржати сутра. (Дан).**

—о—

Интерпелација босанских посланика

Београд, 8 јула. — **Данас је народни посланик г. Милан Божић, са четворицом другова народних посланика из Босне, поднео интерпелацију на Краљевску владу у којој поставља питање влади шта намерава да учини у погледу гоњења корупције и да ли ће поднети Скупштини законски пројекат против корупције. У интерпелацији се затим пита влада какве мере мисли да предузме за решење питања земљорадничких дугова, као и решење још отворених питања: инвалидског, добровољачког и насељеничког. У интерпелацији се, најзад, влада пита шта намерава да предузме да стиша разбуктале политичке страсти.**

—о—

Збор г. др. Ивана Рибара

Жабаљ, 8 јула. — **Јуче је овде одржан велики збор Удружене опозиције на коме је говорио г. др. Иван Рибар, бивши претседник Народне скупштине. Г. др. Рибар је говорио о тереру који је влада г. Богољуба Јевтића спроводила на 5 мајским изборима. И поред тога терора опозиција је добила преко милион гласова и тиме је показала да за њом стоје народне масе.**

Осврћући се на владину декларацију г. др. Рибар је замерио влади што није у декларацији споменула решавање хрватског питања. Најзад г. др. Рибар је рекао да ће Удружена опозиција да настави свој рад и да у послу неће стати.

—о—

Збор у Руми

Рума, 8 јула. — **Јуче после подне одржан је овде збор сељачко-демократске коалиције на коме су одржали велике политичке говоре г. др. Милан Костић и г. др. Секула Дрљевић, бивши народни посланици.**

Љубљанска и сплитска надбискупија претвориће се у митрополије

Београд, — 8 јула. — **Ваш дописник сазнаје да ће конкордат између Ватикана и наше државе имати велике користи за наше католике. Конкордатом ће се олакшати односи између римо-католичке цркве и државе. Сем тога конкордатом ће бити подигнута љубљанска надбискупија на степен митрополије, а исто тако оснаваће се и стара сплитска митрополија, пошто ће се садашња бискупија претворити у митрополију. (Дан).**

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

За заменика архијерејског намесника у Петровграду епископ банатски г. др. Георгије Летић поставио је пароха г. Симу Поповог, док се стечајем не попуни место које је остало упражњено после смрти дугого дишњег намесника Жарка Стакића. До даље наредбе, све петровградско свештенство администрираће парохију.

Све судије Окружног суда из Петровграда са претседником г. др. Љубом Васиљевићем и све судије Среског суда са старешином г. Бором Марковићем, поред многобројног грађанства, присуствовале су јуче црквеном опроштају од пок. судије Вилима Рубина, који је обављен на јеврејском гробљу. Са покојником се у име судија опростио г. Бора Марковић. Леш је аутомобилом упућен у Земун, где је данас у 17 часова сахрањен.

На тридесетодневно осуство отишао је г. Милорад Мићић, сремски начелник у Вршцу. За то време заступаће га, по наређењу Банске управе, сремски подначелник г. Славко Јанкулов.

Градско поглаварство у Петровграду казнило је ове занатлије. Тот Ђуру, због бесправног обављања молерског заната и Јулија Кауфмана, због бесправног обављања бурегџиског заната, са по 300 динара новчане казне, због бесправног обављања пекарског заната Андрију Звара са 500, а Ђуру Робатка са 200 динара.

Пријавио је полицији петровградски гостионичар г. Милета Тасић, који држи радњу у улици Кнеза Арсена да му је нестала његова жена Ружица. У случају, да је побегла од њега, г. Тасић је изјавио да је више неће примити, ако се не поврати у року од 14 дана.

Утврђен је идентитет дављеника који се удавио пре два дана у Тамишу. Он се зове Алија Ибрахим-Пашић, стар око 34 године, радник из Рипња. Леш још није пронађен. Увиђај води полициски писар Чохаџић.

На летовање у соколско летовалиште у Каштел Старом. Соколско друштво „Матица“ у Петровграду упутило је јуче групу од 40 соколића Деца ће тамо остати месец дана, а потом ће их замени друга група.

Преко 50 скаута из Петровграда отпутовало је јуче на летовање на Брелу код Макарске, где ће остати пет недеља. Друга група скаута спрема се на летовање у Словенију.

Добровољно ватрогасно друштво у Врбасу купило је на љубљанском сајму узорака, један модеран ауто за поливање, који је већ стављен у промет.

100—120 дин. зараде имају радници дневно који су запослени код Немаца у Врбасу. Ову сензационалну вест донео је „Дајчес Фолксблат“. Изгледа да је писац ових редова у Фолксблату добио јаку сунчаницу.

Опкопавао је плугом кукурузе у близини Дарде ратар Милан Марковић. Марковић је ишао иза плуга, док је његова жена Даница водила коње. Коњи, који су врло млади, наједном су се поплашили и почели бежати, те је плуг захватио ногу Данице Марковић и испод колена јој истргао све месо до кости. Прву помоћ јој је пружио општински лекар г. др. Белеслин и упутио је у болницу. Несрећној Даници ће се по свој прилици морати ампутирати нога.

Антон Аме, воденичар из Буковика, носећи једну врећу жита оклизнуо се о један камен и пао тако незгодно да је сломио леву ногу. Тешко повређен воденичар пренет је у новосадску Државну болницу где ће му се, ако наступе компликације, ампутирати нога.

Тешко материјално стање Вршца

Банска управа је вратила буџет града Вршца

Општински чиновници примају плате по 2 до 3 месеца унатраг

Вршац, 8 јула. — Ових дана вратила је Банска управа у Новом Саду неодобрен буџет града Вршца са мотивацијом, да се у новом буџету за 1935/36 годину не могу уносити никакви нови намети нити повишења макаквих комуналних дажбина.

Позната је ствар да је град Вршац запао у тежак материјални положај. Баш последњих година услед економске кризе оптерећиван је буџет постављањима нових и нових дневничара и службеника, уместо да се приступило општој штедњи. У недостатку пара, утрошени су сви фондови којима је диспонирала градска управа, па се прешло чак и на приватну имовину: утрошен је фонд Сирочадског стола тако, да је град морао да долази до нагодбе, у погледу плаћања, са интересентима који су постали пунолетни.

Последња грешка градске управе допринела је да грађанство плати преко 30 хиљада динара парничних трошкова по тужби једне стране фирме, за мотор испоручен градској електричној централи.

Најинтересантније је да чиновници и службеници града Вршца, који је најмање задужен у целој Краљевини по 2—3 месеца нису примили своје принадлежности.

Ко је за све крив?

Свакако се у чуду пита да ли је могуће да један град надалеко чувен по свом богатству, непрезадужен, западне у овако безизлазан положај. Са правом се може рећи да је велика већина грађанства огорчена на целу градску управу.

Бесумње да кривицу не сноси само једно лице, али је неминовно потребно да се поведе свестрана и опсежна истрага да би се утврдило чијом је кривицом град доведен у овако очајан положај. Потребно је да Банска управа и друге надлежне власти изашаљу своје стручњаке ради констатовања свих евентуалних неправилноси, а кривци да се подвргну строгим законским одоговорностима.

Истина је да су многи угледни грађани, окупљени око садашњег народног посланика г. Јоце Георгијевића, преко њега поднели своје предлоге и захтеве за измену градског већа и именовање новог претседника општине, али досада њихова акција није показала великог успеха.

Како да се помогне?

Као најглавнија потреба истиче се општа редукција градских службеника, чиме би се растеретио једним делом буџет. У спровођењу редукције по свим оделењима требало би извршити прецизну ревизију квалификација свих службеника и њихових способности за рад.

У интересу социјалне правде, требало би редуцирати све оне, без разлике на способности и квалификације, из чије породице и најближе родбине већ има по неколико градских намештеника, на њихово место постављати нове људе и чланове породица које већ годинама гладују. Крајње је време да се престане са постављањем уопште неквалификованих службеника, који су, можда као добри кортеши, заузели места квалификованих људи.

Тиме би се допринело општој штедњи, а није искључено да би се могле редуцирати и плате службеника, али не оних који примају неколико стотина већ оних, који примају неколико хиљада динара. (Дан)

Претседник Суботичке општине г. Мирко Ивковић-Ивандекић о новом буџету града Суботице

Буџет је редуциран на 29,753.710 динара

Суботица, 8 јула. — Министарство финансија повратило је ових дана, као што смо већ и јавили, Градском поглаварству буџет града Суботице за 1935/1936 годину. Буџет је одобрен са извесним променама.

Министарство финансија снизило је градски буџет са 600.000 динара, а општински прирез за 3 посто, на 43%.

Поводом смањивања градског буџета претседник суботичке општине инж. г. Иван Ивковић Ивандекић дао је нашем дописнику изјаву, у којој је, између осталог, рекао:

— При састављању буџета наше је начело било да се мора ићи у сусрет пореским обвезницима, пошто је платежна моћ грађана минимална, па смо настојали да смањимо све терете. То је руководило и Министарство када је наш буџет још више смањило и прирез максимирало на 43 посто.

Из буџета су брисане плате потпретседника општине, чији положај није попуњен, и сви остали лични расходи који се односе на непопуњене положаје. Тако је и брисана плата градског правозаступника, књижничара, а за 30 нових редарствених стражара одобрена је плата само на пола године, тако да ће стражари моћи бити постављени најраније 1 новембра.

Снижени су и материјални расходи код многих позиција ,па ће се моћи врло мало уложити у радове око поправљања улица и тротоара, канализације, издржавања ограда код паркова и одржавања паркова. Министарство уопште није дозволило увођење нових терета, па је услед тога потпуно брисало из буџета социјални прирез од 1 посто, који је ове буџетске године био први пут предвиђен. Тако ове зиме нећемо имати ни један динар за потпомагање незапослених радника и осталих незбринутих грађана. Бићемо и ове године, као до сада, приморани да се обратимо друштву па да друштвеном акцијом осигурамо извесну своту.

Крајње цифре нашег буџета изгледају иначе овако:

Расходи 29.753.710 динара; приходи 22.551.930 динара; мањак 7.201.780 динара која ће се свота покрити општинским прирезом од 43 посто.

Утешно је свакако што смо ипак могли да пружимо неке јавне радове и ове године. Сада се зида, као што знате, Народни дом Краља Александра I. чије ће се зидање наставити и идуће године. За градњу дома је осигурано око 4 милиона динара из прихода продатих земаља. Само и овај новац врло тешко улази. Ради се и на стадиону, који ће бити монументална грађевина. Зида се у Зобнатици, на колонији Карађорђеву једна модерна зграда основне школе али било би потребно да се изграде слične зграде и у унутрашњости града. Требало би Бановина да зида зграду, за женску гимназију, јер је она привремено смештена у згради централне основне школе. Надамо се да ће и томе доћи време. (Дан)

Данас у РЕСТОРАНУ ХОТЕЛ ПАРКА
ПРАСЕЋИ ЂУВЕЧ

Оснивање Четничког удружења у Руском Крстуру

Кула, 8 јула. — Ових дана основан је пододбор четничког удружења у Руском Крстуру. Иницијатива за оснивање удружења дошла је од неколико виђенијих грађана, који су се и досада истицали својим радом на националном пољу.

Руски Крстур, и ако је по становништву чисто русинско село, истицало се још пре ослобођења ширењем словенске мисли.

У пододбор четника, изабран је за претседника г. Стеван Ђаради, трговац; за потпретседника г. Никола Орос, ратар; за благајника г. Ђура Макаји, а за секретара Владимир Сабо.

—о—

Прослава међународног задружног дана у Петровграду

Петровград, 8 јула. — Јуче је у Петровграду, у просторијама соколског друштва „Матица“, прослављен међународни задружни дан. Прославу су организовале три овдашње чиновничке задруге. Присуствовало је око 30 задругара из овдашњих задруга, а претседавао је г. Милош Стефановић, претседник градске општине у пензији, као претседник Задруге државних службеника за набавку намирница. Стручно предавање одржао је г. Паја Крижанов, претседник чиновничке задруге за набавку станова, који је говорио о задругарству уопште и о његовом историском развоју. Истакао је значај задругарства за појединца и државу, а нарочито његов значај за обезбеђење мира на свету. Још је г. Милован Петровић, секретар чиновничке кредитне задруге, говорио специјално о задругама у Петровграду.

—о—

Привредни живот

Нов законски предлог сенатора

Сенатори траже да се измени закон о уређењу Управе фондова

Иницијативом сенатора из Дравске бановине поднет је Сенату предлог закона о изменама и допунама у закону о уређењу Управе фондова. Законски предлог има свега 4 параграфа и потписао га је довољан број сенатора. Уз законски предлог приложено је и образложење, у коме се, између осталог, каже:

Код нас се уобичајило, да се сав јаван новац улаже у Државну хипотекарну банку чиме се наноси незаслужена неправда и штета новчаним заводима, који су до доношења закона од 30 марта 1922 год. успешно и корисно вршили службу плодоносног улагања новчаних сретстава из чл. 5 Закона. Очигледно Закон је био саображен предратним приликама Краљевине Србије, где су били специјални заводи за штедњу, а где су биле непознате општинске, среске или бановинске штедионице.

Штедионице, које су постојале особито на територији бивше Аустрије, биле су основане на т. зв. регулативу за штедионице из 1844 год. према којем штедионице примају на улог и чување новац те дају зајмове (хипотекарне, комуналне, меничне и ломбардне) уз умерену каматну стопу. Искључени су банкарски послови. Управни одбори не примају награду или тантијему за свој рад, него врше свој посао бесплатно. Главна је сврха ових завода, да унапређују и организују штедњу, те да на тај начин на солидној подлози умножавају народни иметак. Расположиви вишкови служе хуманим сврхама те установама каритативне природе.

Статистика показује, да су ови заводи били велики добротвори народа. Они су систематски гајили у народу смисао за штедњу. Градиле су се болнице, азили за неизлечиве болеснике, школске зграде, општински домови, електричне централе, водоводи, купалишта. Унапређивало се и задругарство на селу. Поред тога народ је уживао јевтин кредит, чиме је очуван од искоришћавања и зеленаштва.

У оквиру регулатива вођено господарство обезбедило је овим заводима јемство за све улоге, особито за сиротињски новац те новац малолетника и остале судске депозите. Призната им је законом т. зв. *популарна сигурност*.

Особито пружају популарну сигурност *самоуправне* градске и бановинске штедионице. За општинске (градске) штедионице јемчи дотична општина са свом својом пореском снагом и осталом имовином. Бановинске штедионице основане су на темељу § 27 Закона о Банској управи из 1929 год., као самосталну новчани заводи бановина. За све обавезе од ових штедионица јемчи надлежна бановина са читавом имовином и приходима (§§ 59 и 60 З. о Б. У.) Нема дакле сумње, да самоуправне штедионице пружају пуну сигурност улагачима за њихове улоге, што важи и за судске депозите, сиротињски новац, као у опште за све јавне фондове. Недостаје ratio legis да би се ова новчана сретства одузимала самоуправним штедионицама, којима је тиме у некој мери изречено и неповерење, те централизована у једном ако и „државном“ заводу.

Жетва пшенице у јужном Банату

Просечни принос је 8 м. ц. по јутру

Панчево, 8 јула. — Већ првог дана овог месеца у целоме јужном Банату отпочела је жетва пшенице и тек сада су познати подаци о квалитету и приносу овогодишње жетве.

У целом јужном Банату, са веома малим изузецима, овогодишња пшеница је првокласног квалитета, а принос по једноме јутру износи просечно 8 метарских центи.

Може се рећи да ће и овогодишња жетва пшенице донети осредњи принос, тако да ће преостати, као и прошле године, један већи квантум за извоз. Но увек треба имати у виду и то' да од прошлогодишње жетве преостаје још једна већа количина залиха пшенице.

Неоспорно да је данас најпотребније и најхитније решење питања цене коју треба утврдити пре но што овогодишња пшеница стигне на тржиште. (Дан)

Извоз нашег кукуруза за Италију

Италија је за последње две недеље купила у нашој држави велике количине кукуруза за потребе своје војске у источној Африци. Због овог извоза су цене кукурузу нагло скочиле. Први контингенти су већ испослани преко Сушака, где се претоварују у бродове и одмах експедују за источну Африку. Италија још увек купује на нашим пијацама кукуруз, а један део купљених количина биће извезен Дунавом до Брајиле и Црним и Средоземним морем отпремљен у источну Африку.

—о—

Холандија исушивањем ствара нове површине земљишта, а поврће баца у море

Холандија је пре 15 година започела гигантски посао око исушења Цојдерзеа, да би добила нове површине земљишта за обрађивање од око 220 хиљада хектара. Тврди се да је исушење предузето ради сузбијања незапослености и емиграције. Радови који стају неколико милијарди приводе се крају, а сваки хектар ново добивеног земљишта стајаће око 250 хиљада динара, те је то свакако најскупље пољопривредно земљиште на свету.

Тај скупи посао вероватно не би никад ни био предузет, да су Холанђани могли наслутити и предвидети да ће пре него што буде и приведено култури ново земљиште, Холандија морати да баца у море огромне количине свога поврћа и цвећа, — пошто га не може продати.

Привођење под културу нових површина може само да погорша положај својим артиклима на тржишту, које је већ засићено.

Лицитације и набавке

Главно санитетско слагалиште у Земуну одржаће следеће лицитације и то: 1) На дан 16 августа за набавку дезинфекционих срестава, сапун и уље за мазање патоса; 2) На дан 20 августа за набавку формалинских апарата, гумених јастука за седење, кеса за лед од 1 и $1\frac{1}{2}$ литре и термофора гумених; 3) На дан 21 августа за набавку карата за делење прашкова, хартије за филтрирање, цератне капсле, кесе од хартије и картонске кутије разне величине, сигнатуре, етикете, тектуре од хартије, хартије за паковање обичне и свилене; 4) На дан 23 августа за набавку 5000 комада кожних папуча; 5) На дан 24 августа за набавку емајлираних лонаца, шерпа без поклопца, тањирчића за сапун, шафоље од цинкованог плеха и асталских виљушака алуминиумских; 6) На дан 27 августа за набавку 100 ком. сандучића за клозет папир и 10.000 пакета клозет папира, све према условима, који се могу добити сваког дана у Управи Гл. Санитетског слагалишта у Земуну. Понуде к броју К. 3243/1935.

—о—

У Војводини се подиже неколико фабрика вештачког ђубрета

Ускоро ће се подићи у Војводини неколико фабрика за израду вештачког ђубрета. Као што је познато ми смо до сада увозили вештачко ђубре из иностранства, а подизањем ових фабрика увоз ће се знатно смањити. Министарство пољопривреде је одобрило оснивање ових фабрика. Капитал за оснивање је највећим делом домаћи, а мањим страни.

НАША РУБРИКА

Сваких четрнаест дана

Доспешни главни секретар Матице Српске већ другу годину како тражи партнера са којим би водио полемику. Најзад му је Дан пружио то задовољство те је тако докони главни секретар бар добио „штофа“, пошто се одавно примећује да са материјалом и идејама кубури; управо оскудева и у једном и у другом. На његову жалост Дан неће моћи да му у свему удовољи, јер није зато покренут, да води дуге и јалове полемике са доспешним људима. Дан је ставио себи сасвим друге циљеве и задатке, а нема намере да полемише са људима који могу да продужују сваку полемику у бескрајност. Главни секретар у доколици у свом одговору скреће са теме. Он би желео да се полемише о историји, о Текелијанум, о покрајинској свести, о Добруџи и Солунском фронту, само да се не говори о раду Матице. Докони г. Милутиновић је потиснуо све Матичаре и идентификовао себе са Матицом. А то је оно, по чему је Матица остала стара, као што је и лане била. О људима „столетне“ Матице ми имамо сасвим идентично мишљење са мишљењем г. Милутиновића, али он жели да и себе уброји у ту категорију. Ту се само не слажемо са њим. Ми хоћемо дела, а г. Милутиновић нас засипа морем речи, речи и речи. Ми проповедамо активизам насупрот вербализму, чији је прототип г. Милутиновић. Ми би желели концепцију а г. Милутиновић нам пружа фрагменте. Ми би желели да видимо Матицу Српску, а г. Милутиновић нам поручује: па Матица сам ја. Не, господине Милутиновићу, није добро тако.

Не мрзимо ми никога, још мање завидимо оном, ко хоће добра култури и народу. Само тврдимо, да се у данашњим данима колективних акција само удруженим снагама могу постићи велика дела. Индивидуа је данас немоћна за велика дела и можда је довољна само за јалове полемике и бадрцкања. Али то није достојно Матице. Ми признајемо г. Милутиновићу да су његове намере добре, али му недостају концепција, методе и такт. Зато су плодови његовог двогодишњег рада јалови. А када би пошао оним путем, којим му ми саветујемо, сигурно је, да би резултати били бољи.

Зато му указујемо на Културбунд као узор, а не из разлога што би патили од страсти копирања.

Пораст запослености жена код нас

Према статистици окружног уреда за осигурање радника и наша земља спада у ред оних где расте процентуални удео женских у укупном броју запослених.

Према овој статистици од укупног броја запослених било је 1930 године 23,04% женских; 1931 год. 24.06%; 1932 год. 25.25%; 1933 год. 26.10%; 1934 год. 27.11%; у јануару 1935 год. 29.95%.

У територијалном погледу учешће женских је највеће у Савској бановини 31.1%, затим у Дравској 22.4%, па у Дунавској 19%, најмање су запослене жене у Зетској бановини 1.7%.

—о—

Десетогодишњи јубилеј Обласног одбора Аеро-клуба у Новом Саду

12.000 лица присуствовало је сјајно успелом аеромитингу на новосадском аеродрому

Прва ваздухопловна изложба постигла је, такође, леп успех

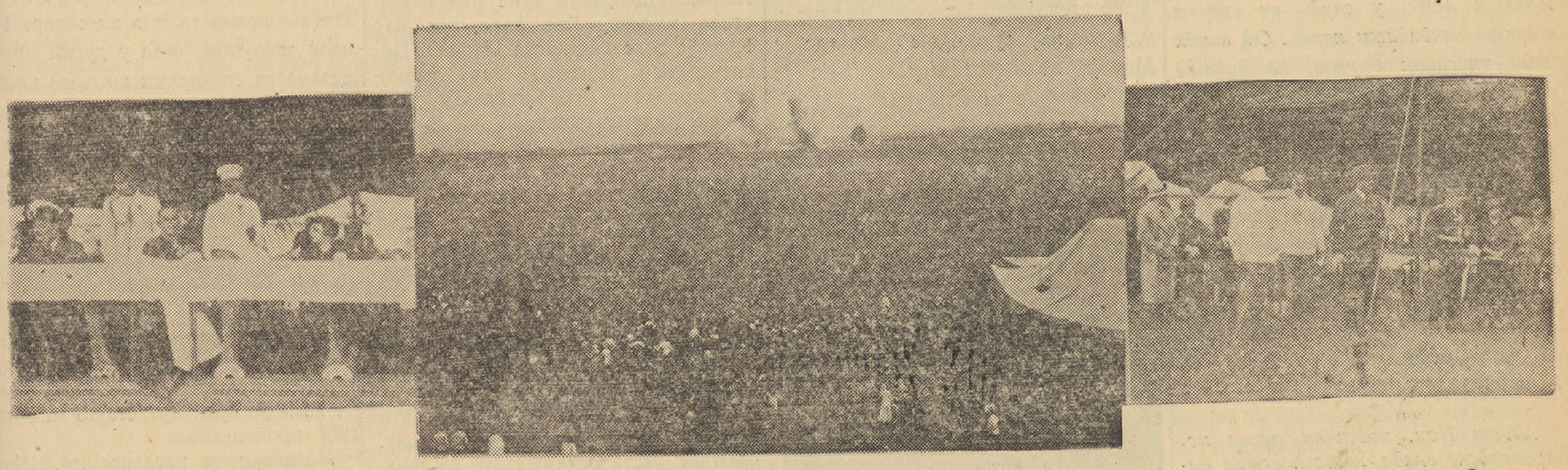

Са јучерашњег аеро-митинга: Снимак лево: Бан г. Васовић, генерали гг. Недић и Белић. — Снимак у средини: Бомбардовање насеља., — Снимак десно: Званични претставници са публиком.

У оквиру прославе десетогодишњице Обласног одбора Аеро-клуба одржана је јуче на новосадском аеродрому „Јован Југовић" једна импозантна ваздухопловна приредба. Јучерашњи аеромитинг превазишао је по своме обиму све досада приређене. Он је несумњиво једна снажна пропаганда за развој нашег ваздухопловства.

Пошто је време било и помало кишовито, то су многи изостали са ове приредбе, али је ипак на аеродрому било око 12.000 лица

Јучерашњим ваздухопловним свечаностима присуствовао је и изасланик Њ. В. Краља, командант нашег војног ваздухопловства, дивизијски ђенерал г. Милутин Недић. Њ. В. Кне за Намесника заступао је инж г. Тадија Сондермајер, потпретседник средишњег одбора Аеро-клуба из Бео града. Свечаности су присуствовали и Бан г. Милојко Васовић, затим изасланик команданта I. Армијске области, дивизијски ђенерал г. Владимир Белић, сенатор г. Дака Поповић, претседник општине г. Бранислав Борота, вршилац дужности управника полиције инспектор Банске управе г. Милан Јовановић, шеф кабинета г. Бана г. Александар Цветковић и други. Ту су били претставници скоро свих наших Аеро-клубова, а затим и сви претставници нашег војног ваздухопловства.

Ваздухопловна изложба

Пре подне је, углавном, било ваздушно крштење и дефиле цивилних авиона над Новим Садом. Крштено је 269 лица, а осим тога било је око четрдесет деце која су се возила бесплатно. Навала света да се први пут возе авионом била је велика и многи су остали „некрштени". Ваздушна крштења вршена су на авионима новосадског Аеро-клуба. „Бате" и путничког друштва „Аеропут".

На ову прославу долетело је четрнаест авиона из других места: један из Борова, два „Батина", један из Осека, затим из Петровграда, Земуна, Сарајева и Загреба.

Пре подне била је отворена ваздухопловна изложба, која је била одлично посећена. Ова изложба отворена је у 8 часова и на њој се могао видети целокупни развој цивилне и војне авијације. Од првенственог модела „Блерио"-а из 1907 године са ротативним мотором до најновијих ловачких авиона марке „И. К." и ловачког аероплана „Змај", који прелазе максималну брзину од 405 км. на сат. Затим су били изложени делови мотора израђени у земљи у фабрикама Индустрије аеропланских мотора и С. Влајковића и комп., обе из Раковице.

Један посебан део изложбе заузимали су пресеци мотора ратних типова „Гнам-ром" ротативан и „Салмсон" са воденим хлађењем, затим „Дајмлер" и „Хиспано". Затим су се могли видети модели разних бомби природне величине од 10—100 кг. тежине.

Нарочито је привлачила пажњу посетилаца конструкција малог спортског авиона званог „Комарац", творевина француског конструктора Миљеа. Овај апарат тежак је свега 110 кг., а има 8 коњских снага. Највећа му је брзина 100 км. на сат, а мотор се ставља исто као на моторциклу. Затим је изложен санитетски аероплан марке „Априо" за два болесника.

Од једрилица био је изложен један модел једрилице „Ђак", коју су израдила школска деца и један ловачки једносед, који су конструисали инжењери гг. Љуба Илић и Коста Сивчев.

Сем ових било је изложено доста модела у минијатури и слика аеропланских модела и фабрика. „Ваздухопловни Гласник" био је такође заступљен са целокупним својим издањем.

После 12 часова приређен је банкет у „Липи" на коме је говорио генерал г. Владимир Белић и поздравио учеснике митинга. Том приликом подељене су учесницима бланкете од метала, које претстављају аероплан „Иракус" у лету.

Програм митинга

У 4 часа после подне почео је главни део свечаности: извођење програма митинга. Митинг је почео извођењем акробација у ваздуху на три „Авије" под руководством потпуковника г. Узелца, команданта летења. Ова тачка програма била је врло интересантна и публика је пратила са великим интересовањем. Друга тачка програма била је гађање балона — „С. П. II" апаратом, коју је извео наставник летења пилотске школе г. Васа Стојановић, резервни ваздухопловни поручник. Г. Стојановић је извео ову тачку врло добро оборивши све балоне на земљу за врло кратко време. Трећа тачка програма било је скакање из авиона са падобраном. Из пет „Потеза" искочило је 5 лица са висине од 800 метара са падобранима и спустили се полако на земљу.

Најуспелија и најопаснија тачка јучерашњег програма била је она коју је извео г. Стојановић, наставник летења, и на којој је показао како ученик не треба да лети. Г. Стојановић је скакао на једном точку, ишао на глави и изводио многе друге тачке, где му је живот стално био у опасности. Он је добио буран аплауз од публике.

После овога је мајор г. Златко Шинтић, пилот-ловац извео на ловачком апарату типа „Ховкер-фири" индивидуалне акробације: тоно-е, ранверсмане, лупинге, ври-е и најзад, летење на леђима. Г. Шинтић је са својим сребрнастим апаратом изазвао опште дивљење публике.

Затим су три мала школска апарата марке „Физир" узлетела на висину од хиљаду метара, угасили на тој висини моторе, а затим се сасвим нормално спустили на земљу. Овим се хтело публици да прикаже, да је заблуда ако се мисли, да се авион мора срушити кад се угаси мотор. Из овога нормалног стартовања на земљу, публика је видела да авиони могу без опасности да се спусте, иако мотори не раде.

Затим је поновно узлетело девет „Бреге"-а под вићством поручника г. Марка Николићића. Они су заједнички узлетели и вршили у ваздуху разна престројења и дефиле. Кад је г. Николићић довео своју групу на земљу, тада се поновно дигао на висину од хиљаду метара, угасио мотор и са угашеним мотором спустио се сасвим нормално на земљу.

Завршна тачка програма била је напад и одбрана из ваздуха. Борба се водила између контра авионске батерије и митраљеског вода с једне стране и два бомбардера авиона типа „Дорније" и „Фокер Авиа", са друге стране. Ови авиони извршили су бомбама напад на једно импровизирано насеље, које су потпуно уништили. Контра авионске батерије успешно су деловале и брзо одбиле авионе од даљег напада. Сирене су дале знак за узбуну, те су одмах на лице места стигли градски и војни пожарници са маскама на лицу и оделом од азбеста, те су угасили пожар.

Аеро-митинг се свршио без икаквог инцидента.

Конгрес националних железничара и бродара у Осеку

Осијек, 8 јула. — Овде су јуче одржали свој 17 земаљски конгрес изасланици 37.000 националних железничара и бродара. Конгресу су присуствовали и делегати бугарских железничара са г. Пинтеровом на челу.

Конгрес је отворио претседник г. Мирко Вучетић. После њега говорили су изасланици обласних управа, а затим је добио реч г. Пинтеров, чији је говор поздрављен дугим клицањем. Пошто је говорило још неколико претставника удружења, прочитане су три резолуције. У првој, која и најважнија, тражи се, између осталог, да се донесе закон који ће регулисати сва права и дужности особља речне пловидбе, да се уопште о државном железничарском и бродарском особљу донесе нови закон или садашњи допуни и измени према примедбама и предлозима Удружења, да се споредне принадлежности исплаћују особљу без икаквих редукција, и да се допуни правилник о бесплатној и повлашћеној вожњи.

Пошто су резолуције једногласно примљене, прешло се на избор нове управе. Нова управа је овако састављена: претседник инж. г. Љубомир Дебељевић, први потпретседник г. Мирко Вулетић, други г. Алекса Петровић. За доживотног почасног претседника изабран је г. Никола Ђурић, пензионисани директор Дирекције државних железница у Суботици.

—о—

Преко 22 милиона динара наплаћено је пореза и пореза у Суботици за последњих 6 месеци

Суботица, 8 јула. — У року од последњих шест месеци суботичка Пореска управа и Градско поглаварство убрали су на име свих врста јавних дажбина, државног пореза, бановинског и градског прореза и трошарине износ од 22 милиона 333 хиљаде динара. *(Дан).*

На данашњи дан

Пре 60 година

„Овогодишњи Иван дан био је кобан по Србе у Угарској. Тај дан били су посланички избори на три места, где су се очекивале победе српске народне странке у Сомбору, Новом Саду и Башаиду, који као трокут леже, у свуда су српски народни кандидати пали... Од неких 2000 уписаних бирача, не дођоше на биралиште више од једне трећине тога броја, и од тога две трећине гласаше на владиног, једна на народносног кандидата... У Сомбору се слога српска заглибила у „иберланду". У Новом Саду српство је пало са неверства неколицине Србаља. У Будимпешти ће се ликовати... Политички Израиљ има се чему радовати." (Застава, 9 јули 1875).

*

„Лист Нор, званични орган петроградске владе, пише поводом падости уставоверацa о томе да је Савез трију царева гаранција за опстанак дуализма у Аустро-угарској, следеће: „Органи уставоверацa имају пуно право што се радују томе, што је Савез трију царева новим састанком цара руског с аустријским још боље утврђен. Но они не виде у томе само гаранцију мира, него и званичну санкцију дуалистичног система, и ободравање да се држе система који је влада поравнањем од 1867 г. створила. Зато што Русија свршен чин респектује, и уздржава се сваког утицаја у народносну борбу у аустроугарској држави, држе они да са Словенима смеју радити шта хоће... Репресија до крајности, то је уставоверцима бечким једини начин како се има поступати са народним аспирацијама свију оних племена која не признају божанско право германизма и мађарштине." (Застава, 9 јули 1875).

*

„Трговачка комора у Загребу је предала влади меморандум у коме иште: да се одржи царински савез између Угарске и Аустрије; да се при новим трговинским уговорима узме обзир на земаљску индустрију; да Хрватска са Славонијом и Крајином, као засебна земља са 2 милиона душа, добије филијале народне банке; и напослетку, да се крајишке железнице што пре сагради." (Застава, 9 јули 1875).

*

Телеграм Застави: Панчево, 8 јула. Досада гласало 25 општина, још 14 има да гласа. За Полита Десанчића гласало 2436, за Радаја 655. Победа извесна.

Слава манастира Месић, код Вршца

Вршац, 8 јула. — Оближњи манастир Мосић, који је удаљен 9 километара од Вршца, прославио је своју славу Ивандан. Поред многобројних верника из Вршца и околине славу је посетио и банатски епископ г. др Георгије Летић, који је отслужио архијерејску службу у манастиру.

—о—

Са хаџијама кроз Свету земљу

12)

Пише: Хаџи-Софија Савић

На 10 степени се силази у пећину Рођења која је у стени; зидови су покривени свилом, десно је мали олтар, сребрна звезда у поду означује једно од најсветијих места на земљи, у удубљењу су стајале јасле где је Марија положила Исуса. Доле је још уређење са олтарима.

Посетили смо Митрополита који нас је даровао Витлејемском звездом на плаво-белој траци.

Пећина Св. Јована

8000 становника града су скоро сви Хришћани. Нема Јевреја. Мало Мухамеданаца. Израђују стварчице од седефа и маслиновог дрвета: индустрија „успомена" је и овде развијена. Остали се баве земљорадњом и сточарством. Нема просјака и беспосличара. Нарочите су лепе Витлејемке са својим високим белим украсом на глави и ношњом од пре 2000 година. Околина је препуна сећања на библијске догађаје. Поред пута за Јерусалим Јевреји чувају Рахилин гроб.

У Хеврону

Хеврон је прастари град. Сад су становници Арабљани-Мухамеданци. Лежи јужно од Витлејема, опкољен је бедемом од камена за одбрану од Бедуина.

У руском поседу је Мавријски дуб, прастари храст, место где су се анђели јавили Авраму. Студирајући халдејске натписе и законик цара Хамурабије историчари доказују да старозаветна прича о Авраму није мит. Живео је у Ур-Халдеји као шеик ,племенски старешина, и био врло побожан човек, морао је осетити потребу да са својим благом и имањем дође овамо. Гробница му је светиња јеврејског народа али је у рукама Арабљана ,који су подигли велику мошеју, која је неприступачна, нарочито за Јевреје. Пре две године су чак и принцу од Велса правили тешкоће кад је хтео да ју посети...

На брегу је пуска још недовршена црква посвећена светим праоцима; има три олтара од јерусалимског камена. У манастиру живе само неколико монаха обрађујући богате маслинове садове и красне винограде. Руси чувају и пазе библијско дрво чији обим износи десет метара. Побожно долазе и купе отпале листиће и жир. Два дана пре нас била је овде абисинска Царица. Показују нам пештеру, стару јеврејску породичну гробницу. Ту је и камен миропомазања.

Не иде нам се по врућини, у граду беше јутрос 40 степени у хладу! Добро се осећамо код наших гостољубивих домаћина који већ по трећи пут пале самовар.

Пред вече се враћамо заустављајући се код Соломонових језера која су тако лепа и свежа. То су резервоари кишнице у случају оправке водовода. Има их три. Дубока су око 15 метара, а ограђена жицом. Будно их чувају. Милина је гледати палме и дивну вегетацију око њих. Стотине ласта се спуштају на њих. Све живо тражи воду.

Уз пут видимо борбу за опстанак: земља се копа на десет метара дубоко, избацује се камен и преорава. Тако и Јевреји Ционисте од природе отимају земљиште својих праотаца и стварају првокласна насеља, прави рај у пустињи, ваљда баш зато што су већином школовани људи који познају модерна оружја борбе, располажући још гвозденом вољом и свакако идеализмом.

Ain Karim - Св. Јован у планини

У преводу значи „Извор љубљене жене." Ово је место рођења Св. Јована Крститеља. Ту су живели његови родитељи Захарије и Јелисавета кад им је дошла у госте Пречиста Дјева и за време свог тромесечног боравка носила воду са „Маријиног извора" на који још и данас долазе жене и девојке са каменим крчазима.

И овде Руси имају врло лепо имање „Горња" са црквом и манастиром у коме живи 139 калуђерица. Има и Румунки које су избегле не хтевши признати нов календар. Три мале девојчице, сада у дугим црним ризама са сомотским високим клобуком, живе са сестрама. То су деца побожних Арабљана. Данас је црквена слава и рођендан Митрополита Анастасија. Све је препуно гостију. Овде су и бугарске хаџије који заједно са нашима честитају и поздрављају празник појући „Многаја љета."

Сат хода кроз пешчану пустињу је пећина у којој је претеча живео учећи људе. Ту је извор где је пио воду, а у цркву је однесен камен на коме је први пут стајао за време свог проповедања.

Манастир је идеално леп. Шуме рузмарина, олеандера. Лимун и наранџе пола у цвету који опојно мирише. На све стране мале виле за сестре. Са високе терасе салона је диван поглед на околину. Ту смо остали до мрака седећи и пијући чај, уживајући у вечерњој свежини. Пирка поветарац, врућ ветар Хамсин је завршио својих 50 дана.

Витанија

Само кратка ноћна посета симпатичним енглеским сестрама које су нас узалуд чекале да видимо дечју амбуланту, подигнуту на руском имању где оне неуморно раде, негујући Арапчад, лечећи их од разних болести, страшне трахоме, египатске заразе.

Место лежи један сат од Јерусалима. Сећа нас на Лазара и његове две сестре Марију и Марту. Данас је сиромашно арабљанско село, чији становници живе у рушевинама. На висини у стени је гроб Лазарев.

(Наставиће се)

Бивши ратници из целе Европе у Паризу

Ово је први пут да из свих европских земаља ратници заједнички учествују на конгресу.

Резолуција

Ј. У. У. — Секције за Дунавску бановину

Као што смо јавили у Новом Саду у суботу одржана пета главна годишња скупштина Југословенског учитељског удружења Секције за Дунавску бановину. На скупштини донета једна резолуција у којој се констатује:

Да је сталност места службе најбитнији услов за учитељев школски, културни и уопште социјални рад; да је материјална и правна сигурност учитељеве личности најјача подлога за његов морални положај као васпитача народног подмлатка и духовног вође народа; да је добро издржавање народних школа кондиција сине ква нон за успех школске наставе; да је добра администрација најбољи регулатор међусобних односа наставника према школским управитељима и школским надзорницима; да данашње школско образовање нашег учитељског подмлатка на даје сигурну основу за његово даље јачање и оплођавање школском праксом што се најочигледније документује слабим успехом практичних учитељских испита.

Констатујући све то скупштина ставља у дужност својој управи да преко главне наше управе поради код надлежних државних власти:

Да прве измене у Закону о народним школама донесу југословенском учитељству сталност места службе и поштен конкурс, који врши комисија у којој је и један члан учитељског удружења предлажући најзаслужнијег у погледу школског и културног рада и личних и породичних потреба; да се до озакоњења сталности места службе тражи од г. Министра Просвете да се учитељство преко године не премешта из места у место по жељи учитељских противника, чије су тежње врло често противне културном и социјалном напретку нашега народа; да се: а, учитељева плата издаје на време; б, законом осигурана станарина исплаћује на време од стране општина; в, свима учитељицама издаје лични додатак на скупоћу; да се наставници који су навршили 30 година службе без обзира на године старости преводе у V групу, да се урачуна у године службе време од дана полагања практичног учитељског испита па до доношења новог чиновничког закона наставника који су тај испит полагали у 1930 години; да се унапређење по периодским повишицама врши аутоматски, а само за групу моли; да се на учитеље примени Закон о чиновницима у примени дисциплинског поступка; да се надлежне државне власти предузму све законске мере да се данашњем рђавом издржавању народних школа стане на пут и школе боље издржавају, јер данашње слабо издржавање народних школа извесним делом долази и од несавесних и несвесних претставника многих наших општинских управа; да се постављање школских управитеља и школских надзорника врши конкурсом у почетку школске године а школска администрација измени тако да централна личност у школском срезу не буде Сресни начелник него сресни надзорник; да се школско образовање нашег учитељског подмлатка реформише тако да не постане сигурна подлога за даље јачање тога образовања а оним наставницима, који нису положили практични испит у законском року, остави рок од једне године дана; да школске прорачуне само школски одбор претреса, усваја и предлаже на одобрење а не још и општински одбор, јер је онда излишан школски одбор. Школске буџете да одобравају само школске власти; да школске рачуне из ранијих година више власти приме онако како су сачињени без обзира на неке формалности, него како су у стварности; да се регулише учитељска огреварина како са квалитетом тако и квантитетом дрвета, да учитељи не долазе у сукоб са општинским управама; да се предавање веронауке повери учитељима.

—о—

Све жешћа борба око Градског већа у Петровграду

„У Петровграду ће доћи до велике несреће ако власти хитно не интервенишу“...

Претседник општине г. Берберски се разболео

Петровград, 8 јула. — У Петровграду се из дана у дан распаљује све жешћа борба око питања ко ће бити претседник градске општине и шта ће бити са градским већем. Локални листови „Северна стража“ и „Буђење“ у својим последњим бројевима жестоко се обарају на рад садашњег претседника општине г. Ђурице Берберског. Под насловом „Расипање и упропашћивање градске имовине“, данашње „Буђење“, орган Југословенског народног покрета „Збора“, каже између осталог: „Крајње је време да се једном већ стане на пут штетним махинацијама овог стависковог типа, који немилосрдно харчи и трачи градску имовину. Зар надлежни неће да увиде куда овакав хохштаплерај води?“ Изјава адвоката г. др. Боже Анкића, објављена у „Дану“, која се односи на закључак „седамнаесторице“ око г. др. Војислава Дошена, који предлажу да се хитно постави ново веће из редова већника изабраних 1928 године, изазвала је огромну сензацију. „Дан“ је просто разграбљен на улици. Духови су нервозни, само се о томе говори и коментарише, а већ је забележена и трећа туча због г. Ђурице Берберског.

Већ су се у јавности чула мишљења разних струја које играју врзино коло око г. Ђурице Берберског. Само још нико није чуо шта на све ово каже г. Берберски ,иако јавност његове речи очекује са великим интересовањем. Данас пре подне посетили смо г. Берберског у његовом стану, у Цара Душана улици бр. 37, али нам је речено да је г. Берберски болестан и да никога не прима. Како сазнајемо са веродостојне стране, г. Берберски је заиста озбиљно болестан, и не напушта собу.

Као што смо јавили, надзорник градских метлара у Петровграду, г. Ђура Илијин, напао је физички у ресторану хотела „Београд“ уредника „Северне страже“ г. Саву Николића, зато што је овај недавно писао повољно о претседнику општине г. Ђурици Берберском, а сада је одједном повео кампању против њега. Поводом овог случаја, у данашњем броју „Северне страже“, на уводном месту, под насловом; „Гангстери и најмљене убице у Петровграду“, објављено је отворено

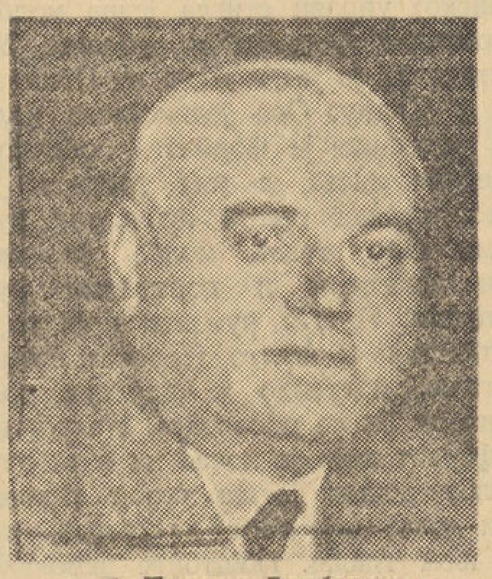

Г. Ђурица Берберски

писмо министру унутрашњих послова г. Антону Корошцу, које је потписало уредништво листа, а у коме дословце стоји: „Претседник петровградске општине Ђурица Берберски најмио је убице са задатком да убију уредника и власника „Северне страже“ зато, јер се он усудио да преко свог листа изнесе скандалозне афере овог петровградског Стависког. Тако је у петак, 5 јула, у подне, први доглавник Ђурице Берберског, шеф градске ђубретарске колоне, осуђивани убица, Ђура Илијин, напао за време ручка уредника нашег листа, који је седео у друштву своје жене и свог сина у кавани „Београд“ у Петровграду, са намером да с њим, по наређењу Берберског ,једном за свагда обрачуна... Господине министре, прилике у Петровграду су очајне. Многи јавни радници су у животној опасности и зато се уздамо још једино у Вашу хитну помоћ, јер ће овде доћи до велике несреће, ако власт хитно не интервенише“.

Експлозија у стану г. др. Леушића, бившег народног посланика

Јуче ујутру око 2 часа, у стану г. др. Ђуре Леушића јавног бележника и бившег народног посланика Југословенске националне странке у Сом бору, десила се једна експлозија. За време експлозије у кући се налазио једино 14-годишњи син г. др. Леушића, коме се ништа није догодило. — Према досадашњим резултатима извиђања, изгледа да је експлозија иза звана динамитским патронама. Сумња је пала на два лица која су примећена како беже од стана г. др. Леушића према железничкој станици.

—о—

Г. Владислав Мартинац постављен за посланика у Буенос Ајресу

Београд, 8 јула. — **Указом Краљевског Намесништва, на предлог Претседника Министарског савета и министра иностраних послова, постављен је за изванредног посланика и опуномоћеног министра друге групе другог степена у Буенос Ајресу г. Владислав Мартинац, начелник политичког одељења Министарства иностраних послова, треће групе првог степена. (Дан).**

Тешка несрећа мајора г. Богдана Слепчевића

Сомбор, 8 јула. — Синоћ је у Гакову дошло до једне тешке несреће у којој је теже рањен мајор 51 пешадиског пука г. Богдан Слепчевић. Он се налазио у једном већем друштву у кући г. Павловића, општинског бележника. Присутни су разгледали збирку бележниковог старог оружја. Мајор г. Слепчевић узео је један стари револвер марке „Бровинг“ и разгледајући га у шали прислонио на слепоочницу и рекао присутнима:

— Ево, господо, овако се убија!

Тада је окинуо ороз и на запрепашћење свих присутних револвер је окинуо, а мајор г. Слепчевић пао је обливен крвљу на земљу. Одмах су му притекли у помоћ и један лекар га је превио. Зрно је прошло кроз десну слепоочницу, тако да су му оба ока исцурела. Тешко повређен он је пренет у болницу али се сумња да ће остати у животу.

Мајор г. Слепчевић је пре кратког времена са одличним успехом положио мајорски испит и био је веома ваљан и спреман официр. Његови многобројни пријатељи из Сомбора јако жале што му се десио овај несрећни случај. *(Дан).*

—о—

Нађен је обешен леш непознатог младића код Потиског Св. Николе

Још није утврђен идентитет самоубице

Велика Кикинда, 8 јула. — Јуче је на обали Тисе код Потиског Светог Николе нађен леш непознатог младића обешеног о једно дрво. Одмах је обавештено државно тужиоштво у Великој Кикинди, које је наредило сресном суду у Новом Кнежевцу да изиђе на лице места и извиди овај случај. Данас је извештено државно тужиоштво да је леш непознатог младића у распадању а да је самоубиство морао извршити пре 4—5 дана. У оделу самоубице нису нађена никаква документа, те се пре ма томе није могао утврдити идентитет самоубице. У џеповима одела нађена су три писма без адресе, те се из садржаја истих закључује да је непознати извршио самоубиство вероватно због несрећне љубави. Држи се, да је самоубица из околине Петровграда или Суботице.

Истражне власти повеле су енергичну истрагу да утврде идентитет самоубице и разлог самоубиству.

(Дан.)

Смрт др. Саве Могина адвоката

Велика Кикинда, 8 јула. — Др. Сава Могин, познати кикиндски адвокат, после операције у Београду, умро је јуче. Његово тело биће пренесено у Нови Сад и тамо сахрањено.

Покојни др. Могин био је члан Адвокатске коморе. 1920 године био је државни тужилац у Великој Кикинди, а 1921 је постао начелник Министарства правде. Касније се преселио у Нови Сад, где је отворио адвокатску канцеларију и остао у Новом Саду до 1932 године, када се преселио у Велику Кикинду и ту наставио адвокатуру. Пре неколико недеља др. Могин се разболео и лежао у санаторијуму д-ра Лазића, одакле је пре недељу дана отишао у Београд на операцију, где је умро у 47 години живота.

Хумор

ИЗ ЗЕМЉЕ НЕМОГУЋИХ МОГУЋНОСТИ

Американац, проводећи свој одмор у Ирској, разговара с једним мештанином који баш храни живину:

— Ви немате тако добре кокошке као ми у Америци!

— Може бити! мрмља Ирац.

— Моја мати имала је једну кокошку, наставља Американац, која је јутром излазила у поље, најела се кукуруза, па се враћала у живинарник и снгла 12 јаја. Тако је радила три дана. Четврти дан излегла је из 36 јаја 58 пилића. Такве кокошке имамо ми у Америци!

— Е сад ја ћу вам испричам, рече Ирац, о једној полуслепој кокошки ,коју је имала моја мати. Она је јела дрвене струготине, мислећи да је зобна плева. Онда је отишла у живинарник и излегла једну даску дугачку 12 цоли. Други и трећи дан опет се најела струготине, и сваки пут излегла по једну такву даску. Четврти дан посадила се на те три даске, и излегла две дрвене столице, једну клупу, један орман и једно канабе од махагонија. Такве кокошке имамо ми овде у Ирској!

—o—

НЕМА МЕСТА

Савица и Равица, 6 и 7 година, разговарају:

— Знаш ли, драги Бог је свуда. И у подруму.

— У нашем није. Наш подрум је пун кромпира.

—o—

РАЗУМЕ ПОСАО

Газдарица (служавци): Ана, ви бисте тај ћилим могли јаче лупати!

Служавка: Знам, милостива, али ако га јаче лупам, онда се страшно праши!

—o—

ТАТИНА КОРЕКТУРА

Учитељ: Твој писмени задатак о води, Перице, није рђаво израђен, али ти наводиш скоро само штете које може вода да нанесе, а ниси навео користи од ње, које су много веће, а о којима смо говорили.

Перица: Молим господине, ја сам и то написао, али тата ми је то избрисао.

—o—

МАЛА ПОМЕТЊА

У пуноме трамвају, услед кратког споја, настала тама.

У општој тишини, зачује се одједном мушки глас:

— Смем ли вам понудити држак да се прихватите?

— Држим се већ за један! гласио је одговор.

— Пардон, одговара први глас, — то за чега се ви држите, то је моја кравата.

—o—

ПРЕДУЈАМ НА ВРЕМЕ

— Зар вама није лекар забранио да пијете више од три чаше пива на дан?

— То стоји, ја их дневно и не попијем више. Само, за мене је данас већ 14-ти октобар 1939!

Једна необична молба, која би се морала читати пуна три дана, упућена је Банској управи

Молба на 36 страна новинског формата и један цртеж родословља њене ауторке пре 300 година.

Нови Сад, 8 јула. — Јуче је Банској управи стигла једна молба необичног формата и дебљине. Упутила ју је једна жена из Попинаца у Срему. Ова јединствена молба величине је формата обичног дневног листа, а има тридесет и шест страна текста исписаног руком. Цео текст молбе је писан мастилом и нормалним рукописом. Пошто рукопис није најчитљивији и пошто је текст веома дугачак потребно је најмање три дана да би се прочитала. Надлежни референт који је почео да чита озу молбу дошао је до треће стране, али дотле није могао да утврди шта се њом тражи. Пошто је немогуће прочитати читав садржај, решено је да се она упути Среском начелству у Земун, и да се позове жена која је поднела молбу, да пред властима изјави своје жеље, које је на овај необичан начин хтела да саопшти.

Уз молбу приложен је и један веома интересантан нацрт родословља њене ауторке. На једном картону, величине 40 са 50 сантиметара, симболички је нацртан један човек у лежећем ставу, из чијег је стомака израсло једно велико разгранато дрво. На гранама и по лишћу исписала је целокупно потомство од пре 300 година. Поједини делови гране су јако разгранати, а поједине гране су још на самом почетку закржљале. По свему изгледа да особа која је написала ову молбу није потпуно нормална, што ће се у најскоријем времену дефинитивно утврдити.

Невино оптужен за утаје општински службеник Суботичке општине је ослобођен

а Општина је осуђена да плати трошкове

Суботица, 8 јула. — Пред саме суд ске ферије у овдашњем Окр. суду под претседништвом г. Милана Гавриловића одржано је суђење, по тужби Градског поглаварства, Петру Бошњаку, бившем начелнику општинске шуме. Бошњак је оптужен за проневеру 11.941 динара. Ради тога он је и отпуштен из општинске службе.

Бошњак је наследио место надгледника општинске шуме од свога оца. И он и његов отац су ретко поштени и добри људи. Дугогодишњим скромним животом Петар је успео да сагради на општинском земљишту малу кућицу и да подигне мали виноград као и сво остало скромно газдинство око куће. Он је на уређење свега тога утрошио 25.000 динара новца које још његов покојни отац а нешто и он сам уштедео одвајајући покад који залогај и од уста.

Пре неколико година њему је изгорела кућица и у њој општинске књиге које је водио. Када је дошла контрола он није могао да оправда суму за коју га је општина тужила. Бадава је он тврдио да је поштен и невин, ипак је изишао пред суд. Када је сазнао да је тужен Суду он је покушао самоубиство испаливши један метак у срце у канцеларији претседника општине. Срећа је хтела да остане у животу. Људи који су дуговали Општини новац за продану шуму, а за коју је суму био оптужен Бошњак, они су сами без ичије помене донели новац и платили општини рекавши да то дугују Бошњаку управо општини за купљено дрво. До сада је предана општини сума од 5600 динара.

Суд је донео пресуду којом ослобађа Бошњака од оптужбе и осуђује Градско поглаварство да сноси све трошкове око вођене парнице.

Сада ће Бошњак да тужи суду Градско поглаварство, али изгледа да ће се Општина са њим намирити и дати извесну своту за оштету.

Једна необична отмица

Мајка отела дете од мужа

Вршац, 8 јула. — У оближњем селу Јабланка догодила се једна необична отимачина детета. Винарски трговац г. Вајганд из Вршца од пре извесног времена не живи у слози са својом женом Магдаленом. У браку су имали девојчицу, која је остала код оца, док је мати упорно тражила да јој се преда дете. По праву њој дете и припада, али о томе суд није донео коначну одлуку.

Да би осигурао девојчицу да је не одведе мајка, г. Вајганд је одвео на једно угледно имање у Јабланку. Магдалена је знала да јој је муж уклонио девојчицу, али тек пре извесног времена сазнала је где се дете налази. Гђа Магдалена узела је тда аутомобил и отишла у село са својим оцем у намери да дете понесе собом. Пошто су прикрили аутомобил отишли су на имање где се налазила девојчица и успели да одведу дете. Г Вајганд је затражио интервенцију власти да му дете врате. (Дан)

Несрећним случајем испао из дереглије

Панчево, 8 јула. — Несрећним случајем испао је из дереглије која је преносила сељаке из Панчева у Ритопек, земљорадник Танасије Недељковић пао је тако несрећно, да је његова глава дошла под пропелер. Одмах му је притекло у помоћ неколико људи који су га извукли напоље и колима однели у болницу. Недељковић је добио врло тешке повреде по лицу и глави, па има мало наде да ће ране преболети. Још се није утврдило ко је крив за овај несећан случај, али је врло вероватно, да је Недељковић страдао непажњом.

—o—

Преглед стоке у Сомбору

Сомбор, 8 јула. — На основу наређења команданта Сомборског војног округа извршиће се на дан 11 и 12 јула о. г. обавезан преглед дорасле стоке на сомборском вашаришту. (Дан.)

—o—

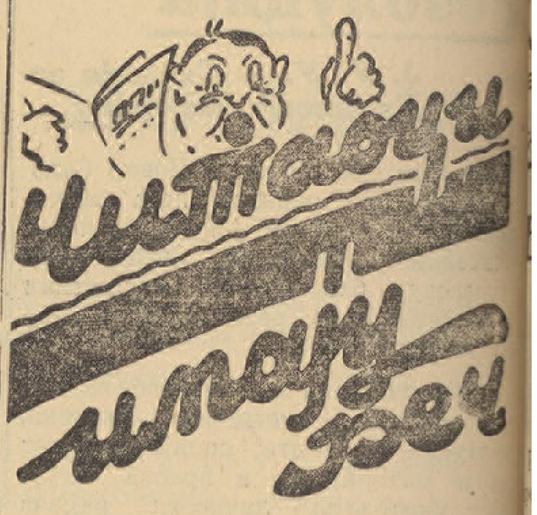

Плажа, на којој се Новосађани купају заједно са стоком

Један читалац нам пише: Као запослен, а сиромах човек, ја немам ни пара, а ни времена да се купам на Штранду. Али зато постоји место где свако па и најсиромашнији има права да се окупа. То је дуж обале од моста Краљевића Томислава до Штранда. Сви купачи, који се ту купају, имају велике неприлике и тешкоће са многобројним кочијашима који доводе своје коње и кола, и овчарима и говедарима који доводе овце и краве на појење. Услед свађа које веома често избијају између купача и кочијаша, и кочијаша и говедара, ту скоро свакодневно долази и до туча.

Многобројни купачи који се купају на том месту, сматрају да би требало да буду заштићени од кочијаша, овчара и говедара и да се најстрожије забрани свима њима да овамо доводе на купање и водопој своју стоку. Стока би могла да се води на водопој изван града где не долазе купачи, а на тај начин би сви Новосађани, па и они сиромашнији могли да се расхладе за време ових несносних летњих врућина.

Полиција би требала да одреди места за купање на Дунаву дуж обале од моста па до Штранда и да их обележи таблама, како не би и даље било неспоразума.

—o—

Поправка градских улица у Сомбору

Сомбор, 8 јула. — Још 1929 године београдски инжињер Павле Андори преузео је калдрмисање Карађорђеве, Краља Петра, Краља Александра улице као и огранка према хотел „Слободи", на терет калдрмаринског фонда, који је убран на име калдрмарине још за време док је у Сомбору постојала Царинарница, а који је износио преко четири милиона динара.

Тај је посао уз велико отезање завршен концем 1931 године и приликом колаудације утврђене су извесни недостаци, које је предузимач у смислу свог гарантног рока од три године био дужан отстранити, уз редовно одржавање калдрме у исправном стању, што он није хтео учинити ни после одлуке суперколаудационе комисије.

Како је била потребна хитна оправка поменутих улица, град је одлучио да ће исте сам поправити из кауције предузимача, па су радови у пуном јеку, и они ће бити завршени најкасније до половине септембра. (Дан.)

СПОРТ

Такмице за државно првенство

Београдско изненађење и сплитска сензација

На осталим фронтовима прошло је нормално

Имало је то свога разлога кад смо пред јучерашње утакмице за државно првенство написали да очекујемо да изненађења... Резултат у Београду и догађај из Сплита нам најбоље казују да смо били у праву и да у футбалу нема ничега постојаног и унапред одређеног, него се све оснива на неодређености и вечитој неизвесности. Можда само на претпоставкама.

Резултати јучерашњих утакмица су ови:

У Београду: Југославија—Бск 3:2!

У Сплиту: Хашк—Хајдук 3:1!!

У Загребу: Грађански—Славија (О.) 2:2.

У Сарајеву: Славија (С.)—Приморје 3:1.

Док резултат утакмице у Београду свакако изненађује, јер се није много веровало у способност Југославије, дотле је победа загребачког Хашка над Хајдуком изазвала праву сензацију. Победе Грађанског и Славије (С.) су очекиване и њима се неће имало шта приметити.

Заредан и заслужен успех црвених у престоници

Југославија је победом над својим вечитим ривалом Бскдубом показала да је у стању да изведе праве подвиге кад је у питању положај, част и спортски углед црвеног дреса. Секулићев тим је играо врло корисно и тактички врло добро тако да успех није могао изостати. Са ова два освојена бода Југославија, која још није изгубила нимало од својих изгледа за прво место, има све шансе да у идуће окршаје улази расположено и одушевљено и да овогодишње државно првенство заврши у триумфу.

Бск је подбацио, нарочито у навали, те није могао да одоли врло добрим играчима Југославије. Њихов пораз је потпуно заслужен, а на плавима је да то већ у скорој будућности поправе.

Сплитска сензација

Кад смо дознали да је Хајдук изгубио на свом терену од Хашка са 3:1, ми нисмо могли просто да верујемо. 3:1 у Сплиту!

Академичари су се заложили прописно. Њихова игра је била у сваком погледу боља од противникове, те је са те стране успех Хашк-а потпуно разумљив.

Кажу да је сплитска публика, озлојеђена на играче Хајдука ради неуспеха у Сарајеву, извиждала своје љубимце. Значи да „мајстор с мора", без припомоћи публике не може ништа. Чим је она против њега, Хајдуци губе сигурно.

Загреб: на западу ништа ново

Стварно резултат загребачког Грађанског против осијечке Славије не може да буде неко нарочито изненађење, али нечега тамо ипак има. Сам резултат 4:2 толико је частан и леп за Славију, да она може мирне душе смарати да је њено гостовање у Загребу прошло успешно.

Грађански није уложио богзна колико и победио је заслужено и убедљиво.

Приморје је „згутал" у Сарајеву

тако ће рећи браћа Словенци кад погледају овај резултат. Сарајлије су биле боље, већма су се заложиле и показале оштрији старт.

Приморје је оставило добар утисак. Да је Приморје имало мало бољу навалу, резултат је могао испасти и повољније по њих.

*

После јучерашњег кола табела има овај изглед:

Конкордија	13	5	6	2	28:14	16	(10)
Хашк	13	7	2	4	27:24	16	(10)
Хајдук	14	5	4	5	41:25	14	(14)
Југославија	11	6	2	3	24:17	14	(8)
Б. с. к.	12	6	1	5	33:19	13	(11)
Грађански	10	6	1	3	17:14	13	(7)
Баск	12	4	3	5	24:32	11	(13)
Славија (С.)	13	5	1	7	21:30	11	(15)
Славија (О.)	13	3	3	7	19:40	9	(17)
Приморје	13	2	3	8	12:37	7	(19)

Идуће недеље играју следећи парови: У Београду: Бск—Славија (С.) и Југославија—Конкордија (дупли програм); У Сулиту; Хајдук—Баск; у Загребу: Хашк—Грађански; у Љубљани: Приморје—Славија (О.).

За првенство Нип-а

Раднички са Слогом игра нерешено 3:3 (1:0) и пење се на четврто место првенствене табеле Нип-а

У недељу на игралишту Радничког одржана је првенствена утакмица између Радничког и Слоге из Бачке Паланке. Слоги је требало два бода па да се може надати да остане у првом разреду. Радничком је требао само један бод па да се коначно учврсти на четвртом месту првенствене таблице ННП-а.

Пред судију г. Самарџијом изашли су тимови

Раднички: Ковачевић—Хофман I Рапоти,—Бураји, Аврамовић, Јелић—Креч, Хофман, Фрицман, Фогараши и Валент.

Слога: Месарош — Клешпис, Мишков — Влајков, Вортнер, Хеп, — Меглец, Шимп, Керн, Кулдинов и Клешпис.

Слога нам се није претставила као рђав тим, чак ми би рекли да на горњим местима има тимова који нису бољи. Грађански из Ср. Митровице, например, у садашњој форми заостаје за Слогом у много чему. У првом полувремену играчи Слоге имали су малу трему те нису могли да озбиљније угрозе гол Радничког. Раднички је пружио његову уобичајену игру те је успео да противника држи у његовом простору, а ретке навале Слоге завршавале би се код одличних бекова Хофман—Рапоти. У овом делу игре дао је гол за Раднички Фрицман. У другом полувремену Слога у самом почетку прима још један гол који је пао по Фрицману. Међутим, њени играчи се сада прибирају и постају све опаснији по гол Радничког. Око 15 минута Учур Кулдинов даје први гол за Слогу. Одмах затим Меглец повисује на 2:2. Слога игра све полетније и оштрије, играчи Радничког изгледају као да им је свеједно да ли ће да победе или ће да остане нерешен резултат. Играчима Слоге то није свеједно и успевају да по Меглецу постигну победоносни гол. У последњем минуту, после једне корне из гужве пада изједначујући гол и резултат је 3:3, што значи тако рећи опроштај Слоге са првим разредом. Код Слоге били су одлични Месарош вратар Клешпис леви бек, Вортнер центерхалф и бивши играч београдске Југославије Учур Кулдинов. Код Радничког сви су били мање више врло добри. Судија г. Самарџија добар.

Предигру ове утакмице одиграли су подмлаци Раднички и Графичар 3:0 (2:0).

После ове игре и првенствене борбе у Шапцу табела гласи:

1. Војводина	12	10	1	1	33:10	21
2. Мачва	11	6	2	3	40:21	14
3. Нак	12	6	2	4	27:15	14
4. Раднички	12	5	1	6	28:37	11
5. Грађански	12	5	0	7	29:36	10
6. Макаби	10	3	0	7	14:32	6
7. Слога	11	1	2	8	10:30	4

Остале су још утакмице: Мачва—Макаби и Макаби—Слога обе у Новом Саду.

/ Г.

—о—

Утакмице у унутрашњости

ПЕРЛЕЗ:

Војводина—Карађорђе (Нови Сад) 3:1 1:1.

Судија је покварио игру својим навијањем за домаће.

СУБОТИЦА

Бачка—Бездански С. к. 5:3 (4:2)

Ово је била утакмица за првенство СНП-а. Бачка сигурно побеђује своје противнике и изгледа да има највише шансе да освоји првенство.

ПЕТРОВГРАД

Швебише—Обилић 1:0: (1:0)

Швебише је овом победом освојио првенство Петровграда.

Војводина—Раднички 6:1 (1:1)

СТАРИ БЕЧЕЈ

Грађански—Дулцис (Врбас) 4:0 (0:0)

Утакмица за првенство СНП-а. Дулцис је претрпео катастрофу иако се надао својој победи

КИКИНДА:

Баск—Слога 9:5 (3:2)

Пријатељска утакмица између београдског тима Баска и домаће Слоге завршила се хазенским резултатом у корист Баска.

ОСЕК:

Графичар—Макаби 4:3 (3:0)

Грађански—Бата С. к. 3:0 (1:0)

Првенство Подунавља завршило се победом Хрватског веслачког клуба

Државни првак Стипановић побеђен

Загреб, 8 јула. — Пред многобројном публиком одржана је у Загребу велика регата за првенство Подунавља. Интересовање за ово веслачко такмичење било је велико, те је приредба и морално и материјално потпуно успела.

Резултати су следећи:

Четверац слободне градње са кормиларом: Први: ХВК за време 6.08, 8/10. Други В. К. Београд и трећи Нептун из Осијека.

Дубл-скул слободне градње: Први: ХВК, а други Гусар из Загреба.

Средњошколски четверац: Први: Гусар за време 3.6, други Боб и трећи Нептун.

Четверац без кормилара: Први: В. К. Београд за време 5.52, други Гусар и трећи ХВК.

Скиф за јуниоре: Први: Дончевић (ХВК) и други Иво Маухнер из Гусара.

Скиф за сениоре: После велике борбе млади Фашаић из загребачког Гусара прешао је стазу од 2000 метара први за време 30.29, други Стипановић и трећи Радић, а последњи Чустовић.

Четверац преклопне грађе са кормиларом: Први: Гусар, други ХВК и трећи В. К. Београд.

Дубл-скул за јуниоре: Први: Гусар и други ХВК.

Четверац слободне градње са кормиларом за јуниоре: Први: ХВК за 6.18 и други Ускок.

Осмерац за сениоре: У овој интересантној и важној дисциплини учествују два чамца ХВК и један В. К. Београда. Сви су у истој линији и борба је велика. Пред циљем је темпо паклен. Ларма је све већа и ХВК је све бољи. Осмерац В. К. Београд полази први само за пола метра испред загребачког. Време победника је 5 минута и 24 секунде, а Загреба 5.25. Београдски осмерац имао је састав: Радаковић, Салмиков, Милишић, Телић, Сиротановић, Поповић, Бујан, Оршић и на кормилару је био Нушић.

Дефинитивни пласман: Први се пласирао и освојио првенство Подунавља за ову годину ХВК са 6 бодова, други је загребачки Гусар са 4 бода, док је на трећем месту В. К. Београд са 2 бода. (Дан).

—о—

Утакмице за Средњеевропски куп

Јувентус—Хунгарија 1:1 (1:0). Хунгарија испада из даљег такмичења.

Аустрија—Славија 2:1 (1:1). Мораће се одиграти и трећа утакмица да би се решило ко ће од ова два противника даље да се такмичи.

Ференцварош—Жиденице 6:1 (1:1). Жиденице испада из даљег такмичења.

36

— Ево шта је у ствари, г. главни инспекторе, објашњавао је он Кумингсу. Ја и моја жена слушали смо радио као обично, кад смо чули ваше саопштење; одмах смо помислили да би камион о коме је реч могао бити наш. То ми је било страшно. „Да ли је тај Капер правио какве измотације?“ упитао сам се. Била то наша кола или не боље је рећи реч две о том Каперу по лицији.

— Реците ми све што знате, прекиде га Кумингс. Ко је тај г. Капер и шта он има са вашим камионом за селидбу? Чекајте... Причајте ми најпре о вама. Ви сте селидбар, зар не, г. Ватчет?

— Да, г. главни инспекторе. Радим за свој рачун већ годинама. Мој посао је ишао добро, али сад с овом кризом, људи се слабо селе. Било је скоро пет месеци како нисам изишао с колима, кад је тај тип, Капер, дошао и тражио да му их узајмим. У нормално време ја то не бих примио, али данас сваки новац је добро дошао! Тада сам изнајмио мој камион.

— Добро. А кад је то било?

— Први пут, биће три недеље у идући петак; то је, рекао ми је Капер, за једну малу селидбу; нашао је тај посао, али није имао кола. Хтео је сам да ради и понудио ми је лепу сумицу, плус кауцију од педесет фунти како су кола осигурана, пристао сам.

— А колико вам је дао?

— Пет фунти на дан, плус кауција.

— Све је то много за човека који тек предузима посао.

— Ох! али ја сам му вратио његових педесет фунти гаранције три дана доцније, кад ми је вратио кола.

— А издали сте му их поново по други пут?

— Да. Концем прошле недеље. Одвео их је у петак по подне, а вратио у понедељак ујутру...

— По истим условима?

— Добио сам пет фунти и овога пута.

— Мислим да сте се распитали о њему; какве вам је гарантије пружао?

— Рекао ми је да има своју канцеларију с оне стране Гренвича. Били смо тамо заједно; показао ми је своју уложну књижицу у банци — новац је улагао у Лондон и Вестерн Банк.

— Каква је то канцеларија била? Је ли било чиновника? Мораћемо узети адресу.

— Не. Нема чиновника. Био је то у ствари ливинг-рум. Спавао је у суседној соби. Адреса је Париц Стрит, Гренвич.

— Све је то врло лепо г. Ватчет, рече Кумингс, али не разумем зашто мислите да је тај Капер наш човек; на чему то оснивате?

— Ви сте тражили обавештења о једном великом камиону за селидбу, зар не? Упита Ватчет. Један камион који је саобраћао ноћу у недељу. Међутим, камион који сам издао Каперу саобраћао је друмом баш ноћу у недељу. Рекао ми је да му је камион потребан за посао у вик-енду. Ја зато не тврдим да је он ваш човек...

— У чему се састојао тај посао? Можете ли нас обавестити о томе?

— Први пут се радило о пресељавању ствари... у правцу Хамстида. Прошли пут је превозио неки чамац с једне обале на другу у Сусексу.

— Чамац? Па шта му је требао камион за селидбу? Обичан камион био би довољан.

— Бах! знао је да имам та кола и да могу да му их изнајмим. Она су доста велика. А кад чамац може да уђе...

— Какве су унутарње размере ваших кола?

— Десет метара дуга, пет метара широка и четири висока.

— Десет метара дуга! повика Кумингс. Па ту може да стане цела кућа!

— Рекао сам вам да су врло дуга. Кола са шест точкова. Мислио сам да ћу са њима много радити, зато сам их купио.

— Је ли тај Капер овлашћени селидбар?

— Да, да, рече Ватчет, са мало двоумљења.

— Јесте ли видели његову дозволу?

— Не баш тачно; али на прозору је стајало: „Овлашћени селидбар и комисионар.“ Бога ми, веровао сам му на реч.

— Наравно, ваш камион је носио наслов „Овлашћени селидбар“, као и ваше име и адресу. То је стављало Капера изван сваке преметачине.

— Заиста.

— Картон на прозору је дакле могао бити стављен да вас превари и одмах скинут чим сте ви отишли.

— Нажалост, то је могуће, г. главни инспекторе!

— Оно што ме чуди мало, г. Ватчету, јесте чињеница да се нисте увери у аутентичност Каперову. Поклонили сте му поверење на лепу спољашност, а?

— Боже мој, инспекторе, изгледао ми је поштен. Шта више мој камион још није био амортизован... Шеснаест и по фунти су шеснаест и по фунти и вреде да се на њих не пљује. Шта више ту је и депо од педесет фунти.

— Који не би платили губитак вашег камиона да је Капер заборавио да вам га врати.

(Наставиће се)

ДРУГОРАЗРЕДНО ПРВЕНСТВО Н.Н.П-а

Последње првенствене игре другоразредних клубова

Југославија—Напред 1:1 (1:1)
Графичар—Славија 5:3 (2:2)

На игралишту Трговачког у недељу пре подне одржане су две другоразредне првенствене утакмице 7 и 8 групе. Утакмица између Југославије и Напреда била је борба само за клупски престиж, јер није утицала на првенствену таблицу. Југославија је овог пута играла доста добро и успела је да против одличног Напреда игра перешено. Гол за Југославију дао је центар, а за Напред десно крило. Играчи Напреда нису се трудили иако су могли да узму од Југославије оба бода. После ове игре стање првенствене табеле је:

1. Пак	9	8	0	1	35:7	17
2. Жак	10	5	4	1	19:14	14
3. Карађорђе	9	4	2	3	13:12	10
4. Напред	9	2	3	4	19:21	8
5. Истра	9	2	2	5	22:18	6
6. Југославија	10	1	2	8	6:42	3

Друга утакмица између Графичара и Славије била је последња у осмој групи. Графичар је у Славији имао врло доброг противника, а нарочито у првом полувремену. У другом полувремену Графичар као бољи тим побеђује постигавши још три гола. За Графичар дали ну голове: Поповић 2, Петровић, Франк и Мандић по 1. За Славију Дунђеров 1 и Највирт 2. Како су утакмице у осмој групи завршене, стање табеле је коначно овако:

1. Графичар	8	8	0	0	49:9	16
2. [illegible]	8	5	1	2	29:11	11
3. Трговачки	8	3	2	4	20:11	8
4. Рапид	8	1	6	8	8:29	3
5. Викторија	8	1	0	7	6:52	2

Графичар је свих осам утакмица добио и тако се квалификовао за такмичење за прелаз у први разред. У седмој групи има да се одиграју још две утакмице: Карађорђе—Пак и Истра—Напред.

Г.

Семифиналисти на тениском турниру у Вимблдону

На тениском турниру у Вимблдону остало је свега 4 играча, између којих ће се водити борба за прво место. То су: с лева на десно, горе, Бац (Америка), Фон Крам (Немачка), доле, Пери (Енглеска), Крафорд (Аустралија)

ЕС

елинг је надмоћно по-ко Паолина на поене

лин, 8 јула. — У великом спорт стадиону пред 50.000 гледалаца о се кандидат за првака света Шмелинг са шпанским боксе-упеним Паолином. Борба је би-дванаест рунди. Макс Шмелинг ло једанаест рунди док је Пао-победио у једној рунди. У овом у видело се да је Паолино већ ео. Њему је сада, уосталом већ дина. Паолино се спрема много ај меч, али је Шмелинг био , окретнији, издржљивији и (Дан).

Берзе

ОСАДСКА ПРОДУКТНА БЕРЗА

данашњем берзанском састанку ењени су следећи закључци:

ченица: Бачка к. д. 112—115, По-а к. д. 114—118, Банатска к. д. —115, Сремска к. д. 112—114, Сла-ска к. д. 114—116.

ам: Бачки и сремски нови 64 72.50—75.

куруз: Бачки и сремски к. д. —77.50, Банатски к. д. 74.50—

ашно: 0, 0г и 0гг 187.50—207.50, 2 167 50—187.50, број 5 147.50—50, број 6 127.50—147.50, број 7 50—117.50, број 8 85—90.

екиње: Бачке и сремске к. д. —80, Банатске к. д. 76—78.

енденција: Неодређена.

промет: Средњи.

БЕОГРАДСКА БЕРЗА

Београд, 8 јула. — Амстердам 46—296386, Берлин 176593—175205, 883—73, Грчки бонови 3660—3590, сел 73888—73382, Цирих 143129—22, Лондон 21689—21483, Лондон р. клиринг 23430—23270, Милано 57—35949, Њујорк чек 434495-430827 јорк кабел 436695/433024, Париз 0—28796, Праг 18258—18148, Мад-прив. клиринг 605 тр., 7% инвес-ални 82½—81½—82½—80, 4% аг-рни 47½—47—47, ратна штета 2—71—72—70, Аграрна банка 233——34—32½.

ЦИРИШКА БЕРЗА

Цирих, 8 јула. — Београд 7, Париз 22, Лондон 1513, Њујорк 305⅛, Бри 5155, Милано 2526¼, Амстердам 810, Берлин 12320, Беч 1760, Праг 75, Атина 290, Букурешт 305.

ОГЛАС

Општинска управа у Скореновцу вим расписује оферталну лицитацију за набавку канцеларијског материјала и тисканице за 1935/36 буџетску годину.

Прописно таксиране понуде имају се послати овој управи најкасније до 28 јула ове године у 11 часова када ће се офертална лицитација одржати.

У случају да се офертална лицитација тога дана не одржи услед недовољног броја понуда, овим се одмах расписује друга офертална лицитација за дан 4 августа ове године у 11 часова, која ће се без обзира на приспели број понуда одржати.

Испорука материјала има се извршити у року од 1 месец дана и према потреби а исплата у току текуће буџетске године.

Списак потреба, као исто и остали услови могу се видити сваког радног дана код општ. Управе.

У Скореновцу, 4 јула 1935 год.

Ганчов Ф., с. р., претседник.
М. Ђуркин, с. р., бележник.

СПОРТ

Тешка победа Војводине у Шапцу

Војводина-Мачва 1:0 (0:0)

Шабац, 8 јуна. — Јучерашња утакмица за прворазредно првенство Новосадског ногометног потсавеза пружила је врло добар и занимљив фудбал. Борба је за све време била необично жива и узбудљива, оба противника су играла прилично оштро, и док су одбране и код Војводине и код Мачве биле потпуно на висини, дотле обе навале нису успеле да искористе неколико повољних ситуација. Само зато је резултат и испао ово ко минималан.

Војводина је заслужила победу

Првак Новог Сада ипак није предвео ону игру коју иначе може да предведе. Војводина је играла полувисоко, већином кроз трио а мање преко крила. За око такав фудбал је врло леп и допадљив, али није довољно користан. Иначе, Војводинаши су били доста спори и неамбициозни.

У првом полувремену Мачва има нешто више од игре. Друге половине Војводина преузима игру у своје руке и све до последњих пет минута је константно надмоћнија, али Загорац, Сабљар и Корошец промашују неколико идеалних шанса. Последњи минути су у рукама Мачве, која је свим силама покушала да изједначи, али јој то није успело, захваљујући углавном одличном држању Мајтана и Дамјановића.

Играчи Мачве још немају довољно искуства

Мачванци су дозволили да им Војводина наметне свој систем и да на тај начин постигне приличну теренску надмоћност. Играчи Мачве су се залагали примерно и показали сјајно срце и жилав спорт, али и поред тога нису успели да извуку повољнији исход.

Мачва је ипак тим будућности. Са својим младим и симпатичним играчима учиниће она много да се црвено-црне боје прославе као оно некада...

Корошец је из пенала дао једини гол

Једини гол утакмице дао је Лео Корошец у 12 м. другог полувремена из пенала, који је био праведно досуђен.

Код Војводине најбољи су били бековски пар Дамјановић и Мајтан. У халфлинији је Џанић био господар ситуације. Навала је радила добро до гола, али тамо није могла да дође до изражаја. У тој линији Ђурић је био још понајбољи.

Код Мачве су одлични били Синђелић, М. Јовановић, Благојевић, Дрињаковић и Станојчић. Шљивић је био добро чуван од Мајтана.

Утакмицу је судио г. Момиров из Новог Сада. Гледалаца је било у лепом броју. (Дан).

М. К.

Баск је победио кикиндску Слогу са 9:5 (5:2)

Велика Кикинда, 8 јула. — Јучерања утакмица између Баска и Слоге привукла је велики број гледалаца, који су имали прилике да виде на делу један одличан престонички клуб. Баск је изашао комплетан и дао врло лепу игру проткану лепим комбинацијама преко крила и кроз трио.

Баск је победио Слогу са резултатом 9:5 (5:2). Победа је заслужена. Остојић, голман домаћих, пропустио је три одбрањива гола, а Протић, голман Баска, пропустио је такође један одбрањив гол.

Баск је за читаво време игре био надмоћан. Игра је била врло жива и узбудљива. Код домаћих били су најбољи: Фрањић, Чорба, Јакоб и Алт, а голман је био најслабији.

Судио је г. Јанковић из Петровграда врло добро. (Дан).

Најбољи је домаћи

ПЛАВИ КАМЕН

марке

ЗОРКА

Продукција под државном контролом

ЗОРКА Прво Југословенско друштво за кемичку инд. на акције СУБОТИЦА

Брзојавни наслов: „ЗОРКА, СУБОТИЦА". Телефон 3-18, 3-19

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

Број 34

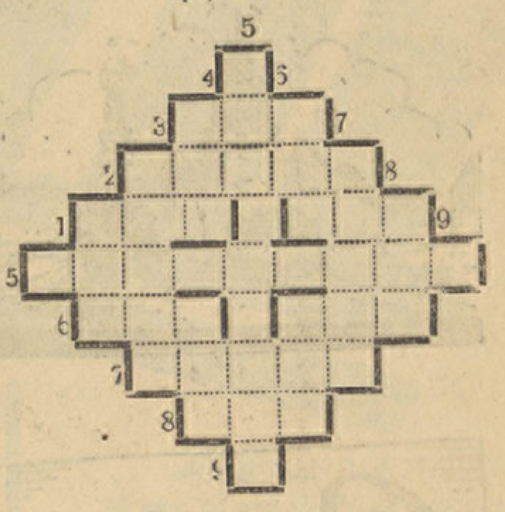

Водоравно: 1. поповски приход у извесним покрајинама — самогласник — прибор за билијар. 2. листић. 3. спава. 4. самогласник. 5. разочарење. 6. водна животиња — самогласник — гле. 7. позва. 8. двоје. 9. сугласник.

Усправно: 1. сугласник. 2. презиме боксерског првака света. 3. лукавко (пров.). 4. господин (стр. изр.) — самогласник — део воде. 5. гледање добра у свему. 6. зев код изговора (кад се чита умлаут) — самогласник — велики француски лист. 7. глоба, 8. прилог за поређење. 9. сугласник.

Решење укрштених речи бр. 33

Водоравно: 1. рак — оса — лук. 2. матиран. 3. тарок. 4. Нак. 5. ге — нар — т — ча зон. 6. аутономисти. 7. Сима Милутиновић — икс — к — мро — уш. 8. аја (Софија) — ара — ббр. 9. агнација. 10. артист (непр. орт.). 11. син.

Усправно: 1 гас. 2. реума. 3. мантија. 4. так — аок — ага. 5. на — тор — н — сан — рс. 6. аристократи. 7. ко— рај — м — мац — Ин. 8. кал — аир — бис. 9. нузсоба. 10. котур. 11. Ниш.

Радио

Уторак, 9 јула

БЕОГРАД — 10.45 Тачно време; 10.50 Званичан извештај о водостању; 11.00 Концерат Радио оркестра; 12.00 Звона са Опленца; 12.45 Берзански курсеви; 13.00 Вести; 13.15 Виолински концерат; 13.45 Новинарски извештаји; 16.00 Народне песме; 16.30 Поподневни концерат Радио оркестра; 19.15 Вести; 20.00 Концерт симфониског оркестра; 22.00 Новинарски извештаји.

ЗАГРЕБ — 12.10 Подневни концерат трио; 13.00 Концерат трио; 19.15 Културне и друштвене вести; 20.15 Оперетно вече; 22.00 Вести.

ЉУБЉАНА — 12.00 Веселе народне песме на плочама; 13.00 Вести; 13.15 Радио оркестар; 14.00 Берза; 18.30 Радио оркестар; 21.30 Вести.

БУДИМПЕШТА — 10.00 Вести; 12.05 Балалајка оркестар; 13.30 Концерт; 14.40 Вести, берза; 17.30 Концерт мађарског салонског квинтета; 23.00 Циганска капела.

ПАРИЗ — 11.45 Туризам; 13.20 Вести; 14.10 Плоче; 18.20 Живот и уметност, козерије; 20.30 Концерт националног оркестра са хоровима.

МАЛИ ОГЛАСИ

OGLASE za naš list u Subotici prima g. **Lazar Kopilović**, revizor novina u knjižari „Jedinstvo".

ЗА СТОЛАРСКУ РАДИОНИЦУ подесне просторије са или без стана тражим. Калман Пинтер, Нови Сад, Јосифа Панчића 7.

НА ПРОДАЈУ ЈЕВТИНО, Ренолд ауто, Мона Сикс, затворен у добром стању са малом потрошњом бензина. Упитати: Лазе Телечког улица 3 на спрату С. Пешић.

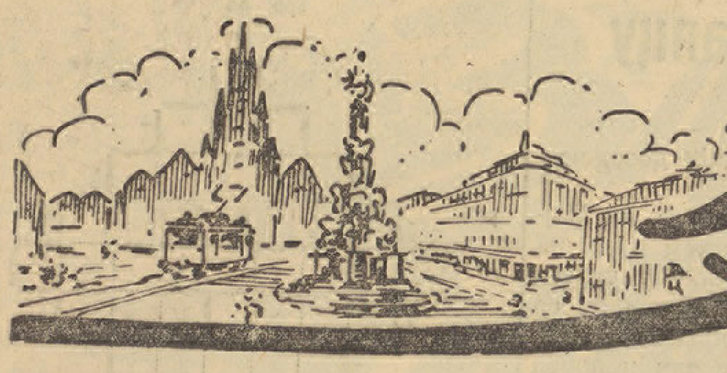

Новосадски дневник

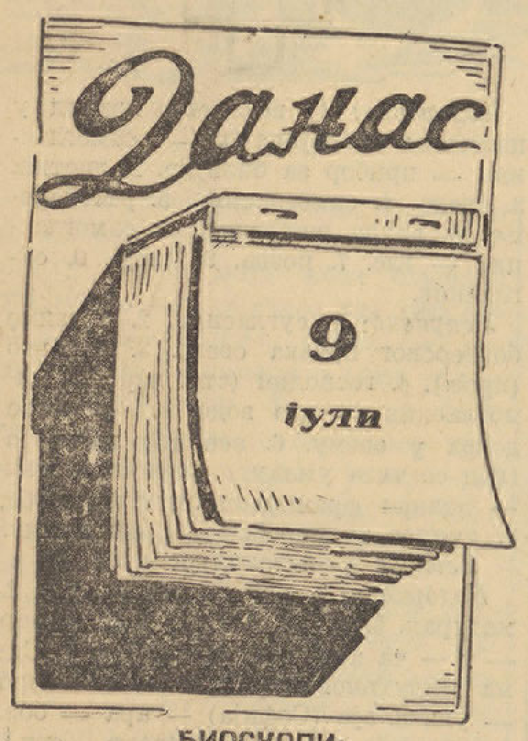

БИОСКОПИ:

Тон-биоскоп Аполо: Нема претставе.

Тон-биоскоп Одеон: Нема претставе.

Тон-биоскоп Рекс: Нема претставе.

Башта „Краљице Марије“: 21 Дансинг.

Башта хотела „Слобода“: 22, Варијетски програм.

Башта „Хотел Парка“, 21 Дансинг.

Ресторан „Хабаг“: 21. Дансинг.

Варијете „Мулен руж“: 22, Варијетски програм.

✱

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ

Душан Илин, Вилсонов трг. бр. 4. (телефон 24—45).

Светозар Аларгић, Трифковићев трг. бр. 5 (телефон 25—81).

✱

БУКОВИЧКА МИНЕРАЛНА ВОДА

„Књаз Милош“. НОВИ САД, Трифковићев трг 3-I. Телефон 20—20, и 32—42.

✱

ДОПУТОВАЛИ У НОВИ САД

У хотел „Краљица Марија“: гг. Оскар Брецхолд, трговац из Аустрије, Ватслав Драхокопил, прокуриста из Прага, Макс Осветић, прокуриста из Целја и гђица Олга Обрадовић из Крагујевца.

У хотел „Слобода“: гг. Бошко Лалић, чиновник из Загреба, Станко Обал, студент из Загреба, Драгутин Хеберман, директор из Винковаца, Иван Мрак, пензионер из Беловара, Карло Хајс, трговац из Загреба, Бењамин Рајпер, тргвац из Беча, Ђура Рајх, трговац из Загреба.

✱

ВЕНЧАНИ, РОЂЕНИ И УМРЛИ

У току јучерашњег дана **венчани су** у Новом Саду: Емил Субић, трговачки помоћник са гђом Александром Милин; Петар Идеји, трговачки помоћник са гђом Јулијаном Сег.

Рођених није било.

Умрли су: кћи Николе Офсијенко и Поповић Марије, стара 1 дан; Етушка Шал, надничар, стара 24 године; Михајло Виг, земљорадник, стар 42 године.

Свега 20 лица посетило је досада изложбу петорице младих сликара у Мушкој гимназији, а ниједна слика није откупљена

С лева на десно гг. Дуброво, Зигерн-Корн, Шупут, Докић, Николајевић.

Још једном се потврдило да Новосађани заиста немају разумевања за уметничке приредбе, а нарочито за сликарске изложбе, које су скоро редовно врло слабо посећене. Тако ових дана скоро нико није посетио изложбу младих и талентованих сликара из Београда гг. Дуброва, Зигер-Хорна, Докића, Шупута и Николајевића.

Као што смо јавили, изложено је око 100 радова, цртежа, уљаних слика и липореза, који заслужују сваку пажњу. Има неколико одиста врло лепих радова. Изложба, која је отворена 30 прошлог месеца, требала је да траје до 15 овог месеца. Како је, међутим, изложбу посетило свега 20 лица а ниједна слика није откупљена, млади сликари намеравају да је раније закључе. (Дан).

Хапшење опасног варалице и крадљивца

Новосадска полиција успела је да ухапси опасног варалицу и крадљивца Радомира Цанковића, механичара, старог 27 година, родом из Кушиљева у срезу Ресавском, у моменту када је хтео да прода неке златне украдене ствари.

Пре два дана Цанковић је дошао у Нови Сад да отпочне са својим „пословима“. Да би лакше успео у преварама, купио је ново одело, шешир и нове ципеле. За прво време намеравао је да прода злато, које је имао код себе, мислећи да ће се дотле упознати са приликама у Новом Саду. Међутим, није био добре среће. Када је јуче после подне у кавани Жарка Атанацковића у Кнеза Милоша улици покушао да прода један велики старински златан ланац, он је ухапшен. Један полициски стражар који је случајно пролазио поред каване, приметио је Цанковића како продаје златан ланац и одмах му се учинио сумњив. Он му је пришао и затражио легитимацију. Како је овај није имао полицајац га је одмах ухапсио. Приликом претреса, код њега је пронађено 4 турске златне међедије, мађарски наполеон од 10 круна, француски наполеондор од 10 франака, једна сребрна форинта, један велики старински златан ланац и два златна прстена. Сем тога у задњем џепу пронађен му је и револвер М. Г.

У последње време Радомир Цанковић бавио се у Свилајнцу и Београду, где је извршио више превара и крађа. По завршеној истрази овај препредени и опасни варалица биће предан суду.

Г. Лазар Арадски, главни градски благајник отишао је на једномесечни годишњи одмор.

Никола Цветковић, ученик новосадске Мушке реалне гимназије, јуче по подне пао је са дрвета коме је брао брескве и том се приликом теже повредио. Његове су повреде веома тешке природе ,али се лекари надају да нема никакве опасности по живот.

Забава Реформаторске читаонице. У својим просторијама у Гробљанској улици број 6, Реформаторска читаоница приредила је у суботу увече у 9 часова успелу забаву. На програму су била два позоришна комада и то: „Кнез магле“ и „Лажна жена“. После позоришних комада приређена је игранка која је трајала до зоре. Забава је била одлично посећена.

Припреме за гостовање румунских певача

Румунско певачко друштво „Кантреа Романе“, као што смо већ јавили долази у Нови Сад 10 о. м. Организацију гостовања овог друштва у наши певачка жупа „Бајић“ преко свог секретара г. Јојкића. Кантареа Романе је најбоље и прво певачко друштво у Румунском савезу. На туђини по нашој земљи налазе се 90 чланова тога друштва.

Концерт ће се приредити у башти „Краљица Марија“, а у случају рђавог времена у дворани хотела „Слобода“. Чланице Румунског певачког друштва биће обучене у живописну народну ношњу.

—o—

Забава Католичке читаонице

Синоћ је приређена забава у просторијама Католичке читаонице у Дударској улици број 18. На програму је био и позоришни комад „Сељачка госпођица.“ Овај комад игран је узастопце већ шести пут. Забава је била одлично посећена. Било је око 700 особа. После позоришног комада била је игранка која је трајала до касно у ноћ.

—o—

Радови на изградњи ђачког игралишта

Управа Мушке гимназије и Хигијенског завода који воде изградњу и уређење новог спортског игралишта и опоравилишта упозоравају грађанство да је боравак и прелажење преко терена на коме се гради игралиште најстрожије забрањено. Задржавање и прелаз забрањен је ради тога што се тиме квари нивелисано земљиште које је још току рада. Чувар игралишта добио је одобрење од полициске власти да има права сваког дрског и непослушног грађанина да преда редару који ће га привести власти од које ће бити кажњен.

Радови се на изградњи игралишта настављају пуном паром. Према спремљеном пројекту игралиште а исто тако и опоравилиште има бити потпуно изграђено најдаље до краја септембра о. г.

Меродавне државне и самоуправне власти у свему излазе у сусрет овој акцији а исто тако и ђачки родитељи прилозима помажу ову изградњу. Имена свих приложника, који буду дали за изградњу игралишта и опоравилишта објављиваће сви локални листови, и то сваких 10 до 15 дана.

Главни уредник: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ, Јована Ђорђевића 8. — Власник: ДАКА ПОПОВИЋ, Булевар Краљице Марије 9. — Штампа „Уранија“, штампарски завод, Стеве Стевановића 5.